

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,,
(Ἰωάν. ιδ' 6)

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 110ον | Μάρτιος 2020 | 4343

† ΑΡΧΙΜ. ΗΛΙΑΣ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ 1919 - 2020

Τὴν 1η Φεβρουαρίου ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἀδελφότητός μας π. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος. Ὑπέμεινε ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα καρτερικὰ τὴ δοκιμασία του, τὴν ὁποίαν ἀνακούφιζαν οἱ ἐπιμελημένες φροντίδες τῶν ἀφοσιωμένων ἀδελφῶν. Γαλήνιος ἀνέμενε τὸ κάλεσμα τοῦ Κυρίου, τὸν Ὅποιον μὲ αὐταπάρνηση ὑπηρετήσε, «**ἵνα ἀναπαύσῃτε ἐκ τῶν κόπων αὐτοῦ**». Τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας προέστη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριος Ἰερώνυμος. Συμμετεῖχαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν, Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος, Ἀργολίδος κ. Νεκτάριος, Μάνης κ. Χρυσόστομος, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Θανακοῦ κ. Ἰάκωβος, ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πειράκη, ὁ πρωτοσύγκελος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, πανοσιολογιώτατος π. Βαρνάβας, καὶ πολλοὶ Ἱερεῖς. Συμπροσευχόμενος παρέστη καὶ ὁ Μητροπολίτης Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιος. Στὴ συνέχεια παραθέτομε τὸν ἐπικήδειο λόγο πὺ ἐξεφώνησε μὲ πολλὴ συγκίνηση καὶ ἀγάπη ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης:

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου Δέσποτα κατὰ τὸ ρῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου...»

Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ γέροντος ἀγίου καὶ δικαίου Συμεῶν ψέλλισε ὁ ἀγαπῆτός μας π. Ἠλίας καὶ πέταξε ἡ ἐκλεκτὴ ψυχὴ του πρὸς τὰ οὐράνια σκηνώματα. Μετέστη πρὸς Κύριον διὰ τὸν ὑπαντήσῃ ὁ σεβαστὸς εἰς πάντας π. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος καὶ «*προστίθεται ἤδη τοῖς οἰκείοις*» τῆς πίστεως, ἵνα ἀναπαυθῇ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγίων καὶ σοφῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔλαχε εἰς ἐμέ, μετὰξὺ ἄλλων ἱκανῶν πνευματικῶν του τέκνων, νὰ ἐκφωνήσω τὸν προσήκοντα παρόντα ἐπικήδειον λόγον.

Ὁ μεταστὰς ἀοίδιμος π. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος ὑπῆρξε προσωπικότης κατὰ πολὺ ἀνωτέρα τοῦ μετρίου καὶ τοῦ συνήθους. Σπανία μορφή ἡ ὁποία διεζωγράφισε τὴν νεωτέρα ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία. Ἔθεσε τὴν πνευματικὴν του σφραγίδα καὶ «ἔταμε ὁδοὺς», καὶ τοῦτο τὸ γνωρίζουν οἱ εἰδήμονες. Ἀπλοὺς εἰς τὴν ἐμφάνισιν, σεμνότατος εἰς τοὺς τρόπους, ἐπιεικῆς ὅπου ἔδει καὶ αὐστηρὸς ὅπου ἐπεβάλλετο, βαθύτατα πιστός, καλλιεργημένος μὲ τὴν θύραθεν χριστιανικὴν παιδείαν, εὐγενῆς ἐξ ἀρχοντικῆς εὐσεβοῦς οἰκογενείας, ἀκαταπόνητος, φλογερὸς ὄχι μόνον εἰς τὰ συναισθήματα ἀλλὰ καὶ τοὺς ὁραματισμούς, ἦτο προικισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν μὲ πλεῖστα ὅσα τάλαντα, τὰ ὁποῖα βεβαίως καὶ ἀξιοποίησε καὶ τοῦτο μόνον πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ Πατρός, προσφέρων μάλιστα ὅλην τὴν περιουσίαν του εἰς τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον τοῦ Θεοῦ. Εἰς τὴν ἀγνὴν καρδίαν του εἶχεν ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας ἀναφθῆ ὁ θερμὸς πόθος τῆς ἀφιερώσεως εἰς τὸν Κύριον. Καὶ

ἀφιερώθηκε ἐνσυνειδήτως. Καθ' ὅλην τὴν ἐπίγειον ζωὴν του, τῷ ὄντι, ἀνῆκε εἰς τὸν Κύριον καὶ ἔζη δι' Αὐτόν. Εἶχε υἱοθετήσει τὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου, τὸν ὁποῖον καὶ ὅπως ἰδιαίτερος ἡγάπα: **«Τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός»** (Κολ. 3,11).

Ὁ π. Ἠλίας Μαστρογιαννόπουλος, υἱὸς τοῦ ἱατροῦ Δημητρίου Μαστρογιαννοπούλου, ἐκ Λακωνίας καὶ τῆς Μαρίας Ματθοπούλου ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας τὴν 10η Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1919. Ἀδελφὴ του ὑπῆρξε ἡ ἀείμνηστος φιλόλογος Σταματία ἀφιερωμένη καὶ αὐτὴ εἰς τὸν Θεόν, προϊσταμένη ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, τῆς Ἀδελφότητος «Εὐσέβεια». Συγγενεῖς του ἦσαν ἐκ μπρὸς οἱ: Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν Ἱερόθεος καὶ ὁ γέροντας π. Εὐσέβιος Ματθόπουλος. Τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἔλαβε κατ' ἀρχὴν οἴκοι, ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Ἰόνιον Σχολὴν καὶ εἰς τὸ Πειραματικὸν Γυμνάσιον Ἀθηνῶν. Ἐπεράτωσε τὰς θεολογικὰς του σπουδὰς εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν λαβὼν τὸ πτυχίον του μὲ ἀριστα τὸ ἔτος 1942 ἔχοντας ὡς καθηγητὰς τοὺς κορυφαίους τῆς σχολῆς τοὺς ἀειμνήστους: Π.Μπρατσιώτην, Π.Τρεμπέλα, Δημ.Μπαλάνο, Νικ.Λούβαρη, Ἀμ.Ἀλιβιζᾶτο, Βασ.Στεφανίδη, Γ.Σωτηρίου κ.ἄ.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 εἰσῆλθε εἰς τὴν Ἀδελφότητα Θεολόγων «ἡ Ζωὴ» καὶ ἔκτοτε ἤρχισε νὰ ἐργάζεται ἱεραποστολικῶς μετ' ἐνθέου ζήλου καὶ πλήρους ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς, γενόμενος μάλιστα καὶ Ἀναγνώστης διὰ χειρῶν τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου (τοῦ Παπαδοπούλου). Στῆς 8/11/1945 ἐχειροτονήθη Διάκονος ὑπὸ τοῦ Τιτουλαρίου Μητροπολίτου Πατάρων Μελετίου (Χρηστίδην) καὶ στῆς 6/8/1949 πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακείμ (Καβύρην) καὶ ἐχειροθετήθη

ἀρχιμανδρίτης. Τὴν χρονικὴν αὐτὴν περίοδον, τῇ ἀδείᾳ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ, ὑπῆρξε ὡς ἱεροκῆρυξ εἰς διαφόρους Ἱεροὺς Ναοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ ἔτος 1952 λαμβάνει «ἐνταλτήριο» ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τότε Ρωγῶν Διονυσίου διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς πνευματικῆς πατρότητος καὶ τὴν διακονίαν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως. Κατὰ τὴν μετακατοχικὴν περίοδον παρέδιδε μαθήματα χριστιανικοῦ καταρτισμοῦ εἰς φοιτητάς, κατηχητάς καὶ στελέχη νεανικῶν κινήσεων καὶ ἀπέσπασε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀκροατῶν διὰ τὴν προβληματικὴν, τὴν προοδευτικὴν προσέγγισιν καὶ τὴν πατερικὴν τεκμηρίωσιν τῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνέπτυσε. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ὅτι ὁ πνευματικὸς σύνδεσμος μετὰ τῶν: Ἀλεξάνδρου Γκιάλια (Γ.Βερίτη), τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἀλεξ. Τσιριντάνη καὶ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἀστρονομίας Δημ. Κωτσάκη, προσωπικοτήτων τῆς ἐποχῆς του ἀλλὰ καὶ τοῦ πολιοῦ ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Παπακώστα. Αὐτοὶ ἐπηρέασαν τὴν πνευματικὴν συγγραφὴν καὶ προσφορὰν του καὶ προχώρησε πέραν αὐτῶν. Εἶναι προσέτι λίαν ἐνδεικτικὰ τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα ἄρθρα καὶ δοκίμια τὰ ὁποῖα ἔχουν δημοσιευθεῖ εἰς τὰ περιοδικὰ Ἐκκλησία, Ἐφημέριος, Ζωή, Ἀκτίνες, καὶ Ἀνάπλασις θεολογικοῦ, κοινωνικοῦ, ἱστορικοῦ, βιογραφικοῦ προβληματισμοῦ καὶ θεολογικῆς τοποθετήσεως ἐπὶ τῶν συγχρόνων καταστάσεων καὶ προβλημάτων.

Διετέλεσε προϊστάμενος τῆς Ἀδελφότητος ἀπὸ τὸ ἔτος 1959 ἕως τὸν Ἰανουάριον 1966. Κατὰ τὰ ἔτη 1960 ἕως 1965 διοργάνωσε τὰ πρωτοποριακὰ θεολογικὰ Συνέδρια, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐφεσος» ὅπου προσεκλήθησαν καὶ ὠμίλησαν ἀρκετοὶ κληρικοί, λαϊκοὶ τῆς ὀρθοδόξου διασποράς, Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς μετὰ τῶν ὁποίων οἱ: Ἀλεξ. Σμέμαν, Ἰω. Μάγντορφ, Γ. Φλωρόφσκυ, Ὁλ. Κλεμάν, Π. Στροῦβε κἄ. Ἐπίσης ἐπεμελήθηκε τὴν ἔκδοσιν θεολογικῶν Συμποσίων, τὰ ὁποῖα φέρουν τοὺς τίτλους: 1) «Θεολογία, ἀλήθεια καὶ Ζωή», 2) Μοναχισμὸς καὶ σύγχρονος κόσμος 3) Ἡ λειτουργία μας 4) «Ὁ ζωντανὸς λόγος». Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1968 μέχρι τοῦ ἔτους 1971 ἀνέλαβε τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἀνωτέρου Ἱερατικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Τήνου, ἐνῶ μετὰ τὸ 1971 δίδαξε ἐπὶ δύο ἔτη εἰς τὴν Ἀνωτέραν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν. Τὸ ἔτος 1962 καὶ μετέπειτα μετέιχε εἰς προσκυνηματικὰ ἀποδημίας, μεμονομένως ἢ τῇ συνοδείᾳ θεολόγων καὶ κατηχητῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν, Ἁγίους Τόπους, Ἱερὰν Μονὴν Θεοβαδίστου Ὁρους τοῦ Σινᾶ καὶ εἰς Ἱ. Μονὰς ἐν Αἰγύπτῳ. Τὸ θέρος τοῦ 1968 πραγματοποίησε ἐκπαιδευτικὸ ταξίδι εἰς μοναστικά κέντρα τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας, τοῦ Βελγίου, εἰς τὸ Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Σαμπεζῦ Γενεύης, εἰς ἄλλα πνευματικὰ κέντρα τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἰδιαίτερος πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν τὴν δημιουργικὴν καὶ διακριτικὴν παρουσίαν του, εἰς ποικίλας Συνοδικὰς καὶ Ἀρχιεπισκοπικὰς Ἐπιτροπὰς μὲ κυριωτέραν ἐνασχόλησίν του τελευταίως εἰς τὴν Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, ὡς μέλος αὐτῆς. Τὸ ἔτος 2004 ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἀπένημε τὸ ἀνώτατο παράσημο τιμῆς τοῦ Ἁπ. Παύλου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Θερμότατα εὐχαριστοῦμε ὅλους γιὰ τὶς συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ λύπης γιὰ τὴν εἰς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀδελφότητός μας π. Ἡλίας Μαστρογιαννοπούλου. Ὅλες οἱ ἐκδηλώσεις ἀπέπνεαν τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως καὶ γεμίζουν τὶς ψυχὰς μὲ πίστη καὶ ἐμπιστοσύνη στὸ σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ἰδιαίτερος εὐχαριστοῦμε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν, Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαο, Ἀργολίδος κ. Νεκτάριο, Μάνης κ. Χρυσόστομο καὶ Ἀχαΐας κ. Ἀθανάσιο, τὸν πρωτοσύγκελλο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, π. Βαρνάβα οἱ ὁποῖοι προέστησαν τῆς νεκρώσιμης ἀκολουθίας, καθὼς καὶ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Θαυμακοῦ κ. Ἰάκωβο, ἱερεῖς καὶ πιστὸ λαό, οἱ ὁποῖοι παρέστησαν ἢ ἐκδήλωσαν τὰ συλλυπητήριά τους.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ Η «ΖΩΗ»

Πόθος διάπυρος τῆς ἀγίας ψυχῆς του ἦτο νὰ ἴδῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀνακαινιζομένην, ἀκμάζουσαν, δυνατὴν, ζῶσαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ὑπῆρξε δόκιμος χειριστὴς τοῦ προφορικοῦ καὶ ἰδίᾳ τοῦ γραπτοῦ λόγου καὶ διπνεκῶς ἐτροφοδοτεῖ τὸ λαὸν τοῦ Θεοῦ μὲ λόγους οἰκοδομῆς, παρακλήσεως, τόνωσως, προβληματισμοῦ καὶ ἐλπίδος. Ὅπως ἡ εὐωδία τοῦ θυμιάματος διαχέεται εἰς τὸ περιβάλλον οὕτω πῶς καὶ ἡ ἀκλόνητος πίστις τοῦ ἀειμνήστου γέροντος. Ἐξαιρετὸν ἦθος, ἀκαμπτη ἀγωνιστικότητα, ἀνθρωπος πολλῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον ἰδιαίτερα πρὸς τὸν πονεμένο, τὸν ἀσθενῆ, τὸν ἀνάπηρο, τὸν τυφλό, τὸν ἡλικιωμένο, τὸν ξενιτεμένο, τὸ ὀρφανὸ παιδί, τὸν φοιτητὴ, κληρικὸς τοῦ καθήκοντος, τῆς ἀκριβοῦς τάξεως, τοῦ σπανίου χαρίσματος τῆς ποιμαντικῆς διακρίσεως καὶ κυρίως τῆς σιωπηρῆς φιλανθρωπίας.

Μακαριώτατε, Σεῖς ὁ ὁποῖος ἐγνωρίσατε ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν γέροντα καὶ τὸν εἶχате εἰς ὑψίστην ὑπόληψιν, ἰδοὺ παρῶν προσεύχεσθε, διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς του.

Ὁ π. Ἡλίας ἀγαπήσας τὸν Θεὸν «**ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καρδίας καὶ διανοίας**» αὐτοῦ, ὑπετάγη Αὐτῷ τῷ Θεῷ, ἐξ ὀλοκλήρου, ἐν τοῖς πράγμασιν. Εἰργάσθη εἰς τὸν Ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου ἐν σοφίᾳ, ἐν συνέσει, ἐν ταπεινώσει καρδίας, ἐν φιλανθρώπῳ διαθέσει, ἐν καρτερίᾳ καὶ ὑπομονῇ ὑποδειγματικῇ καὶ ἀφοσιώσει πρὸς τὸν Ἀρχιποίμενα καὶ Ἠγαπημένον Χριστόν.

Δεῦτε, ὅσοι ἠγαπήσατε τὸν πιστόν, τὸν φιλόθεον, τὸν φιλόπονον, τὸν ἐλεήμονα, τὸν πεπαιδευμένον ἐκκλησιαστικὸν ἄνδρα, δεῦτε, ὅσοι ὑπῆρξατε πνευματικὰ του τέκνα, ὅσοι φίλοι ἐνώσωμεν τὴν φωνὴν κλῆρος καὶ λαός, καὶ εἴπωμεν ἀπὸ μέσης καρδίας καὶ πάλιν τὸ τῆς Ἐκκλησίας: «Χριστὸς σε ἀναπαύσει ἐν χώρᾳ ζώντων καὶ θύρας Παραδείσου ἀνοίξει σοι...»

Τοῦ μακαριστοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἡλίας Μαστρογιαννοπούλου, μεγάλου πνευματικοῦ πατρὸς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, Αἰωνία ἡ μνήμη.

«ΕΠΟΙΗΣΕ ΜΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΑ Ο ΔΥΝΑΤΟΣ»

ΑΝ ΜΑΣ ΡΩΤΟΥΣΑΝ, τί είναι ο Χριστιανισμός, θα μπορούσαμε να απαντήσουμε με μια και μόνο λέξη: Μεγαλειό, Μεγαλειώδης. Ναί, ένα αληθινό μεγαλειό ο Χριστιανισμός. Χωρίς τυμπανοκρουσίες κρύβει μέσα του ένα ανυπέβλητο μεγαλειό. Μεγαλειώδης ή εμφάνισή του, ή διδασκαλία του, τα θαύματά του, ή επικράτησή του, ή ιστορία του. Μεγάλο τὸ φῶς ποὺ εἶδε ὁ «**λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει**» καὶ ὁδηγήθηκε ἀπὸ τὸ πυκνὸ σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας στὸ φῶς τῆς σωτηρίας. Γεμάτη μεγαλειό ή στροφή κάθε ψυχῆς πρὸς τὸν Χριστό. Κάθε πιστὸς Χριστιανὸς εἶναι μεγάλος, ἐκπροσωπεῖ τὸ θεῖο μεγαλειό.

Μέσα στὸν Χριστιανισμὸ ἀναπνέεις τὸ μεγαλειό, τὸ ζεῖς. Κατευθύνει τὴν πορεία τῆς ζωῆς σου. Ἄν εἶσαι συνεπὴς καὶ συνειδητὸς Χριστιανός, ζεῖς μέσα σ' ἕνα ἀδιάκοπο μεγαλειό, ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ κοινωνικὴ σου θέση.

Αὐτὸ τὸ μεγαλειό τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ φέρνει στὴ σκέψη μας ἡ μορφή τῆς Παναγίας μας. Τί ἦταν ἡ Παρθένοσ Μαρία; Ποιὰ ἡ καταγωγή της; Ποιοὶ οἱ τίτλοι της; Ποιὰ τὰ προσόντα της, τὰ χαρίσματά της; Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ θαυμάζει ὁ κόσμος. Ἦταν ἡ φτωχὴ, ἡ ταπεινὴ κόρη τῆς Ναζαρέτ. Ἦ ἀρετὴ της, ἡ ταπεινώσή της, προσέκλυσε τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ. Ἀξιώθηκε νὰ γίνῃ μητέρα τοῦ Ὑψίστου.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ δόθηκε ὀλοκληρωτικὰ καὶ χωρὶς ἐπιφυλάξεις στὸν Θεὸ καὶ παραδόθηκε στὴν ἀγάπη Του, ἔζησε σ' ὄλο τὸ μεγαλειό τους τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Δέχτηκε τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Πῆρε οὐράνια μηνύματα, πρωτόγνωρα καὶ πρωτάκουστα. Καὶ τί δὲν εἶδε καὶ τί δὲν ἄκουσε καὶ τί δὲν ἔζησε; Αὐτὰ ἀκριβῶς, ποὺ γεμάτη εὐγνωμοσύνη καὶ θαυμασμὸ, ἀναφώνησε στὴ συγγενῆ της, τὴν Ἐλισάβετ: «**Εποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός...**»

Ὁ Θεὸς ἔκανε μεγάλα καὶ θαυμαστὰ στὴ ζωὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ἄλλαξε τὴ ζωὴ της. Τὴν μεταμόρφωσε. Τὴν ἐξαγίασε. Τὴν ἔκανε νὰ κολυμπᾷ μέσα σὲ μιὰ ἀπέραντη εὐτυχία. Καὶ στὰ εὐχάριστα καὶ στὰ δυσάρεστα γεγονότα τῆς

ζωῆς. Ἐβλεπε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, τὸ σοφὸ σχέδιό Του γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων καὶ στὴ χαρὰ τῆς θείας Γεννήσεως καὶ στὸν πόνο τῆς Σταυρώσεως καὶ στὸν θρίαμβο τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ ὅταν οἱ ἀγγελικὲς δυνάμεις ἀνεβοκατέβαιναν μὲ τοὺς παναρμόνιους ὕμνους καὶ τὰ οὐράνια δοξαστικά, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων κραύγαζε τὸ «**σταύρωσον αὐτόν**».

Ἀλλὰ ἂν ὁ Θεὸς προσφere μεγάλα καὶ θαυμαστὰ στὴ Θεοτόκο Μαρία, δὲν παύει νὰ προσφέρει καὶ σὲ ὄλους τοὺς πιστοὺς τὰ μεγαλεῖα τῆς ἀγάπης Του. Καὶ μόνο στὸ μεγαλειό τῆς προσευχῆς νὰ σταθοῦμε εἶναι ἀρκετό, γιὰ νὰ συνειδητοποιήσουμε

τὰ θαυμαστὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσευχὴ δὲν εἶναι ψυχρὸ καθῆκον. Εἶναι πρόνομο καὶ ἰδιαίτερη τιμὴ ποὺ μᾶς κάνει ὁ Θεός, ὅταν μᾶς ἀξιώνει νὰ ἐπικοινωνοῦμε μαζί Του. Ἔτσι τὸ αἰσθανόταν καὶ τὸ ζοῦσε σὲ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς της ἡ Παναγία μας. Τὸ δείχνει τόσο καθαρὰ καὶ αὐθόρμητα μὲ τὸν δοξολογικὸ ὕμνο ποὺ ἀπευθύνει, γεμάτη ἀγαλλίαση, πρὸς τὸν Κύριο καὶ Σωτῆρα της. Ἐμεῖς αἰσθανόμαστε αὐτὸ τὸ μεγαλειό τῆς προσευχῆς;

Δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγαλειώδης, πιὸ ὠραία καὶ ἱερὴ στιγμή ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ὁ ἄνθρωπος ἀνυψώνει τὴ σκέψη καὶ τὴν καρδιά του στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ συνομιλήσει μαζί μὲ τὸν Θεό, ὅπως τὸ παιδί μὲ τὸν Πατέρα του. Ἐκεῖ ἡ ψυχὴ ἐναποθέτει στὸν οὐράνιο Πατέρα μὲ ἐμπιστοσύνη τὴς ἀνψυχίας της, τὰ προβλήματα της, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὁμορφους πόθους της, τοὺς εὐγενικοὺς ὀραματισμοὺς της. Ἡ ἀνύψωση αὐτὴ εἶναι εἰσπονη ὀξυγόνου, ἀποτοξίνωση τοῦ πνευματικοῦ ὀργανισμοῦ, δύναμη ἀκαταμάχητη γιὰ τὴν ψυχὴ.

Ἡ δημιουργία καὶ ἀναδημιουργία τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως τὴν πραγματοποιήσε ἡ ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁμορφιά, ἡ τάξη, ἡ ἀρμονία, ἡ σκοπιμότητα τοῦ Σύμπαντος, εἶναι ἀπὸ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ φανερώνουν τὸ μεγαλειό Του. Ἐκανε μεγάλα καὶ θαυμαστὰ στὴν Παναγία μας. Κάνει καὶ σὲ μᾶς. Τὸν εὐχαριστοῦμε; Τὸν ὕμνοῦμε καὶ τὸν δοξάζουμε;

«Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἔαν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. στ' 14-21
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ιγ' 11-18'4

πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν».

ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΝΗΣΤΕΥΟΥΜΕ;

«Σὺ δὲ νηστεύων... μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων».

Μὲ τὴν χάρη τοῦ Κυρίου μας πλησιάσαμε καὶ φέτος τὴν Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή. Καὶ ἡ περίοδος αὐτή, εἶναι μιὰ ἱερὴ περίοδος πνευματικῶν ἀγῶνων, μετάνοιας καὶ νηστείας.

Γιατί νὰ νηστεύουμε;

Ἀσφαλῶς ὄχι γιὰ νὰ φανοῦμε στοὺς ἀνθρώπους, ὅτι νηστεύουμε.

* * *

Ὁ Κύριός μας, πρὶν ἀρχίσει τὴ δημόσια δράση του, νήστεψε σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες. Ἡ νηστεία αὐτὴ ποῦ ἔκανε, ἔδωσε ἀφορμὴ στὸν Σατανᾶ γιὰ νὰ τὸν πειράξει.

Παρόμοια καὶ μεῖς, ἂς ἐτοιμαζόμαστε καὶ ἂς προγυμναζόμαστε στοὺς ἀγῶνες ἐναντίον τῶν πνευματικῶν ἀντιπάλων.

Σὲ μιὰ ἀμφίβολη πολεμικὴ συμπλοκή, τονίζει ὁ Μ. Βασίλειος, ἡ παρουσία συμμάχου στὸ πλευρὸ ἐνὸς ἐμπολέμου, προκαλεῖ τὴν ἧττα τοῦ ἄλλου. Τὸ πνεῦμα καὶ ἡ σὰρκα βρίσκονται σὲ ἐμπόλεμη κατάσταση. Μὲ ποιὸν θὰ συμμαχήσεις; Ἄν συμμαχήσεις μὲ τὴ σὰρκα θὰ ἐξασθενήσῃ τὸ πνεῦμα. Ἐνῶ ἂν συμμαχήσεις μὲ τὸ πνεῦμα θὰ ὑποδουλώσεις τὴ σὰρκα. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν θέλεις νὰ ἰσχυροποιήσεις τὸ πνεῦμα σου, δάμασε τὴ σὰρκα μὲ τὴ νηστεία.

Μὲ τὴ νηστεία δείχνουμε τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ὑπακοὴ στὸν Δημιουργὸ καὶ Κύριό μας. Γιατὶ ἡ πρώτη ἐντολὴ ποῦ ἔδωσε στοὺς πρωτοπλάστους, τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐά, ἦταν ἐντολὴ νηστείας.

Μέσα στὸν ἀληθινὸ σκοπὸ τῆς νηστείας ὑπάρχει ἡ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη μας πρῶτα-πρῶτα γιὰ τὸν Χριστό. Γιατὶ τηροῦμε τὸ λόγο ποῦ μᾶς εἶπε: **«Ὅταν ἀπαρθῆ ὁ νυμφίος, τότε (οἱ μαθητὲς μου) νηστεύσουσι»** (Ματθ. θ' 15). Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς σημειώνει: *«Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸν Θεό, ζεῖ ἀγγελικὸ βίον ἐπὶ τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ νηστεύει καὶ ἀγρυπνεῖ, ψάλλει καὶ προσεύχεται καὶ πάντοτε σκέπτεται καλὰ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους».*

Ἀλλὰ νηστεύουμε ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τοὺς φτωχοὺς, τοὺς ἐλαχίστους ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ μας. Δὲν τρώμε κρέας σαράντα μέρες π.χ. ἀλλὰ ἀπλούστερα φαγητὰ καὶ τὰ χρήματα ποῦ ἐξοικονομοῦμε τὰ δίνουμε σὲ μιὰ φτωχὴ οἰκογένεια.

Ἀκόμα νηστεύουμε γιὰτὶ διδαχθήκαμε ἀπὸ τὸν Κύριό μας ὅτι: **«Τοῦτο τὸ γένος (τῶν δαιμονίων) οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ»** (Ματθ. ιζ' 21). Ἡ νηστεία λοιπὸν διώχνει τὰ δαιμόνια τῶν παθῶν ποῦ κυριεύουν καὶ πολεμοῦν τὴ σὰρκα μας καὶ μολύνουν

τὴν ψυχὴ μας. Εἶναι γιὰ μᾶς ἡ νηστεία ὄπλο καὶ φάρμακο.

Εἶναι πράγματι καὶ πολὺτιμο φάρμακο ἡ νηστεία, γιὰτὶ προφυλάσσει καὶ θεραπεύει τὴν ἀρρώστια τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. Ἡ γαστριμαργία, ἡ καταστρεπτικὴ αὐτὴ πολυφαγία, ἀποκαυνώνει τὸν ἄνθρωπο καὶ βλάπτει ἀνεπανόρθωτα τὴν ὑγεία του.

* * *

Ἡ νηστεία, λοιπὸν, εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μέσα, γιὰ νὰ κατασιγάσουν τὰ πάθη. Ἐπειδὴ ὑποβάλλει σὲ ἐκούσιες στερήσεις δοκιμάζει τὴν ἠθικὴ δύναμη καὶ δαμάζει τὰ ἄτακτα σκιρτήματα τῆς σάρκας.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος κάνει λόγο γιὰ τὴ καλιναγώγηση τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν. **«Υποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι»** (Α' Κορινθ. θ' 27).

Γυμνάζω, λέει, τὸ σῶμα μου καὶ τὸ ὑποβάλλω σὲ στερήσεις, μήπως καὶ ἄλλοι, στοὺς ὁποίους κήρυξα, βραβευθοῦν καὶ ἐγὼ ἀποδοκιμασθῶ.

Πόσο ρεαλιστικὴ καὶ βαθιὰ ψυχολογημένη καὶ ἡ παρατήρηση ἐνὸς ἀσκητῆ, ποῦ ἔζησε τὸν πέμπτο αἰῶνα: *«Θὰ ρωτήσῃ κανεὶς ἀπὸ αὐτούς, ποῦ βαριοῦνται τὴ νηστεία: εἶναι ἀμαρτία ἢ χρησιμοποίηση τῆς τροφῆς; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἡ τροφὴ δὲν εἶναι ἀμαρτία. Ἡ ἀμαρτία μπορεῖ νὰ ἔλθῃ σὰν ἐπακόλουθο τῆς τροφῆς».*

Ἡ νηστεία ἄλλωστε ἔχει ἓνα πλατὺ περιεχόμενο. Ἡ Ἐκκλησία μας δὲν τὴν στενεύει μονάχα στὴν τροφή. Τὴν βλέπει μὲ εὐρύτητα θαυμαστῆ.

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἰδιαίτερα ἐπιμένει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ πατερικὴ σοφία καὶ φρόνηση. Ἡ νηστεία δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἓνας ξηρὸς τύπος. Εἶναι προπάντων διάθεση ψυχῆς. Συνδυάζεται πάντα μὲ τὶς ἄλλες ἀρετὲς, τὴν ἐγκράτεια, τὴν προσευχὴ, τὴν μετάνοια. *«Τιμὴ γὰρ νηστείας οὐκὶ σιτίων ἀποχή, ἀλλὰ ἀμαρτημάτων ἀναχώρησις»*, τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Σὲ τίποτα, λοιπὸν, δὲν μᾶς ὠφελεῖ ἂν δὲν εἶναι ἔκφραση εὐληκρῆς μετάνοιας. Ἰσα-ἴσα μπορεῖ νὰ μᾶς παραπλανᾷ καὶ νὰ μᾶς δημιουργεῖ τὴν ψευδαἰσθησὴ τῆς πνευματικῆς αὐτάρκειας. Μᾶς τὸ ὑπογραμμίζει τόσο καθαρὰ ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτη Ἡσαΐα: **«τὴ νηστεία καὶ τὴν ἀργία καὶ τὶς γιορτὲς σας τὶς μισεῖ ἡ ψυχὴ μου... ἔφ' ὅσον δὲν συνοδεύονται μὲ μετάνοια, εὐλκρίνεια, ἀγάπη καὶ δικαιοσύνη...»**

Ἐπομένως ἡ νηστεία, ὡς πνευματικὸς ἀγῶνας, ὡς αὐτοκυριαρχία, ὡς ἐγκράτεια, ὡς ἀσκησι, πρέπει νὰ εἶναι καθημερινὸ μας μέλημα. Ὅχι μόνον ὑπόθεση Σαρακοστῆς, ἀλλὰ ρυθμιστὴς ζωῆς.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὕρισκε Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθθαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὕρισκε Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΜΑΡΤΙΟΥ
Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. α΄ 44-52
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ια΄ 24-26, 32-40

ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον

φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἶδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγῆτα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου».

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ;

Τί εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία πού γιορτάζουμε κατὰ τὴν πρώτη Κυριακὴ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς; Ὁρθοδοξία μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι εἶναι ἡ ὀρθοπραξία, ἡ παράδοση, ἡ βίωση καὶ ἡ διατήρηση δύο μεγάλων καὶ ἱεροτάτων πραγμάτων. Πρῶτον τῆς ἀλήθειας ἡ ὁποία ἀκούστηκε πρὶν 2000 περίπου χρόνια σὲ μιὰ ἱστορική, ἱερὴ γωνιά τῆς γῆς. Στὴ Γαλιλαία, στὴν Τιβεριάδα, στὸ Ὄρος. Ἀπὸ Ἐκεῖνον πού ἦταν ἡ Ἀλήθεια. Ἡ ἐνσάρκωση τῆς Ἀλήθειας. Καὶ ἦλθε γιὰ νὰ φέρει τὴν ἀλήθεια, σὲ ἓνα κόσμον πού ζοῦσε στὴν ἀγνοία, στὸ σκοτάδι, στὸ ψέμα καὶ στὴν εἰδωλολατρία.

«Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ» (Ἰωάν. ιη΄ 37).

Καὶ αὐτὴ τὴν ἀλήθεια τὴν κήρυξε μὲ μοναδικὴ αὐταπάρνηση ἐπὶ τρία χρόνια. Καὶ τέλος θυσιάσθηκε γι' αὐτὴ τὴν ἀλήθεια. Καὶ ἡ ἀλήθεια ἔμεινε. Τὴν παρέδωσε καὶ τὴν ἄφησε σὲ ἅγιες ὑπάρξεις. Σὲ ἀπλὲς καὶ ἄδολες καρδιές. Σὲ δυνατὰ καὶ καινούργια δοχεῖα. Σὲ γερὰ ἀσκή. Στους δώδεκα, στους ἑβδομήκοντα καὶ σὲ ἄλλους περισσότερους μαθητές. Καὶ ἐκεῖνοι δέχθηκαν τὴν ἀλήθεια. Ἐζῆσαν σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθεια ἐκεῖνη. Κήρυξαν καὶ σκόρπισαν παντοῦ τὴν ἀλήθεια καὶ θυσιάσθηκαν γι' αὐτήν. Εἶναι μεγάλη δύναμη, ἡ μεγαλύτερη δύναμη στὸν κόσμο εἶναι ἡ ἀλήθεια. Σὰν τὸν σπόρο πού χάνεται καὶ πεθαίνει, ζωοποιεῖται καὶ πολλαπλασιάζεται.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς βήματα, καὶ ἀργότερα καὶ διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἡ ἀλήθεια πολεμήθηκε. Δοκιμάσθηκε. Κινδύνευσε ἀπὸ φίλους καὶ ἐχθροὺς ἀπὸ λαϊκοὺς καὶ κληρικούς, ἀπὸ ἀπλοὺς πολίτες καὶ αὐτοκράτορες. Κινδύνευσε ἀπὸ τοὺς διάφορους αἵρετικούς, τῶν πρώτων καὶ τῶν μετέπειτα αἰώνων. Καὶ γιὰ πολλοὺς ἀλλοιώθηκε καὶ χάθηκε ἡ ἀλήθεια, δηλαδὴ γιὰ τοὺς αἵρετικούς οἱ ὅποιοι ἐπέμεναν καὶ τελικὰ ἔμειναν στὴν αἵρεση.

Ἀλλὰ ὑπῆρξαν καὶ οἱ περιπτώσεις πού ἡ ἀλήθεια βρισκόταν ἀκέραιη, ἀναλλοίωτη στὰ στήθη πολλῶν παιδιῶν τῆς, ἐραστῶν τῆς ἀλήθειας. Καὶ αὐτοὶ ἀγωνίστηκαν σκληρὰ, ἔκαναν ἀγῶνες μακροχρόνιους καὶ μὲ θυσία καὶ τῆς ζωῆς τους ἀκόμη ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς ὀρθῆς πίστεως. Καὶ τὸ πέτυχαν. Ἡ ἀλήθεια διατηρήθηκε καὶ ἔμεινε. Καὶ ἔφτασε μέχρι σήμερα. Ὡστε νὰ εἴμαστε ἐμεῖς Ὁρθόδοξοι. Νὰ θυμόμαστε καὶ νὰ γιορτάζουμε τοὺς ἀγῶνες καὶ τῆς νίκης καὶ τὸ θρίαμβο τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως.

Δεύτερον Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ παράδοση, ἡ βίωση καὶ ἡ διατήρηση τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Αὐτὸ πού πρωτοεῖνε σὲ κάποιον ἱστορικό ὑπερῶ. Στὸ ὑπερῶ τῆς Ἱερουσαλὴμ κατὰ τὴ διάρκεια ἐνὸς δεῖπνου. Τότε πού πρωτοακούστηκαν τὰ λόγια ἐκεῖνα **«Λάβετε φάγετε· τοῦτο ἔστι τὸ σῶμα μου»** (Ματθ. κστ΄ 26).

Καὶ ἐν συνεχείᾳ **«Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο ἔστι τὸ αἷμα μου τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκκυνόμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν»** (Ματθ. κστ΄ 27,28).

Καὶ μετὰ ἀπὸ λίγο, πρόσθεσε. Αὐτὸ πού ἔκανα, νὰ τὸ ἐπαναλαμβάνετε καὶ σεῖς γιὰ νὰ μὲ θυμᾶσθε. **«Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν»** (Α΄ Κορινθ. ια΄ 24). Καὶ ἐκεῖνοι πιστοὶ στὴν ἐντολὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τους τὸ ἔκαναν. Συχνά, σχεδὸν κάθε μέρα. Μὲ ἀπλότητα, μὲ ἀγάπη καὶ πόθο. Καὶ τὸ παρέδωσαν στους διαδόχους καὶ συνεχιστὲς τους. Καὶ τὸ τελοῦσαν κάποτε μὲ κίνδυνο καὶ τῆς ζωῆς τους ἀκόμη. Καὶ αὐτὸ ἔθρεψε γενιὲς καὶ γενιὲς πιστῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Χιλιάδες καὶ ἑκατομμύρια.

Καὶ ἀπὸ γενιά, σὲ γενιά παρεδίδετο. Καὶ φτάνει μέχρι ἐμᾶς. Ὡστε συχνὰ-πυκνά, καὶ σήμερα ἀπὸ χιλιάδες ἱερατικὰ χεῖλη νὰ ἀκούγονται τὰ ἴδια ἐκεῖνα λόγια τοῦ Λυτρωτῆ. **«Λάβετε, φάγετε... Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες».**

Ἀλλὰ καὶ τὸ μυστήριον αὐτὸ κινδύνευσε. Ὡπως ἡ ἀλήθεια ἔτσι καὶ τὸ μυστήριον. Καὶ ἐκεῖ ὅπου τελικὰ ἀλλοιώθηκε ἡ ἀλήθεια, ἀλλοιώθηκε καὶ χάθηκε καὶ τὸ μυστήριον. Δόξα τῷ Θεῷ ὅμως πού διατηρήθηκε ὅπως ὁ Κύριος τὸ παρέδωσε διὰ μέσου τῶν αἰώνων στους κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς Ὁρθοδόξιας.

Καὶ αὐτὰ τὰ δύο, τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ χάρη τὰ κληρονομήσαμε ἐμεῖς. Τὰ παραλάβαμε διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Εἴμαστε ὅμως οἱ καλοὶ κληρονόμοι, ἀληθινὰ Ὁρθόδοξοι; Κατέχουμε τὴν ἀλήθεια, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων, τῶν μαρτύρων, τῶν πατέρων; Ζοῦμε σύμφωνα μὲ αὐτὴ τὴν ἀλήθεια; Τρεφόμεσθε μὲ τὴ χάρη τῶν μυστηρίων; Ἀσκοῦμε καὶ τὴν ἀγάπη; Ἐκπροσωποῦμε σὲ ἓνα κόσμον συγχύσεως, διαφορῶν αἱρέσεων καὶ ποικίλης νεοειδωλολατρίας ἀληθινὰ τὴν Ὁρθοδοξία; Εἴμαστε δοχεῖα πού κρατᾶνε τὴν Ὁρθόδοξη πίστη καὶ ζωὴ; Οἱ καρδιές μας εἶναι ἱερὰ Ἀρτοφόρια πού ζοῦν καὶ φυλᾶνε τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ χάρη ὡς ἱερὰ καὶ ἅγια Παρακαταθήκη;

Αὐτὸ θὰ εἶναι καὶ ὁ καλύτερος ἑορτασμοὸς τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδόξιας. Ὁρθοδοξία, ἀλλὰ καὶ ὀρθοπραξία.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Ζοῦν καὶ μετὰ τὸν θάνατο

Β΄

“Ενας δεύτερος ὀδηγητικὸς δρόμος γιὰ τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια αὐτῆς ἐδῶ τῆς ζωῆς. Ὅλα τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ καὶ οἱ γίνες κατακτήσεις εἶναι ἀδύνατον νὰ πληρώσουν τὶς μεγάλες καὶ βαθιές ἐφέσεις τῆς ψυχῆς γιὰ γνώση, γιὰ χαρὰ, γιὰ εὐτυχία. Ἀνέκαθεν ὁ ἄνθρωπος εἶχε γιὰ στόχο του κάτι πέρα καὶ πάνω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ τὰ ἀγαθὰ της. Καὶ ὅλα αὐτὰ μόνο ὁ ἄνθρωπος. Κανένα ἄλλο δημιούργημα. Αὐθόρμητα, λοιπόν, ἀναπηδοῦν τὰ ἐρωτήματα: Γιατί ὁ ἄνθρωπος νὰ χωρίζεται μὲ μιὰ τέτοια ἄβυσσο ἀπὸ ὅλη τὴν ἄλλη ὑλικὴ δημιουργία; Γιατί μόνο αὐτὸς νὰ εἶναι προικισμένος μὲ λογικὸ, μὲ πνεῦμα, μὲ καρδιά, μὲ συνείδηση; Γιατί ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς νὰ μὴν ἀρκοῦν γιὰ νὰ θρέψουν τὴν ἀνήσυχη ψυχὴ του; Γιατί νὰ ποθεῖ τὸ ἄπειρο, τὸν Θεό, κάτι ποὺ εἶναι πέρα καὶ πάνω ἀπὸ αὐτόν; Δὲν εἶναι παράλογο νὰ ὑπάρχει αὐτὴ ἡ βαθιὰ ἀνήσυχία, ὁ ἄσβητος πόθος τῆς αἰωνιότητος καὶ αὐτὴ ἡ αἰωνιότητα νὰ μὴν ὑπάρχει; Μὰ αὐτὴ ἡ σφοδρὴ ἐπιθυμία, αὐτὴ ἡ βαθιὰ ἀνάγκη δὲν πρέπει νὰ ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξὴ της;

Εἶπαν, πὼς τὸ ζῶο βρῖσκει τὴν πλήρη ἱκανοποίησή του στὸ παχνί, τὸ πουλὶ ἀμέριμνο κελαϊδαίει πάνω στὸ κλαδί, τὸ ψάρι κολυμπάει εὐτυχισμένο μέσα στὸ νερό, τὸ λουλούδι ἀναπτύσσεται θαυμάσια μέσα στὴ γλάστρα. Καμιά ἀνήσυχία δὲν τὰ βασανίζει. Κανένα πρόβλημα δὲν τὰ ἀπασχολεῖ. Ἡ γῆ, ἡ παντοτινὴ πατρίδα τους, τὰ γεμίζει. Καὶ αὐτὸ τοὺς ἀρκεῖ. Γιατί ὅμως καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν λείει ποτε ἀρκεῖ; Γιατί ἡ γῆ δὲν τὸν χορταίνει; Γιατί ἔχει στραμμένο τὸ βλέμμα του ψηλὰ καὶ κάθε τόσο ἀτενίζει νοσταλγικὰ τὸν ἄπιαστο κόσμον τοῦ ἀπείρου; Γιατί τοῦ φυτεύθηκαν φτερά, ἀφοῦ ἦταν πλασμένος μονάχα γιὰ τὴ γῆ; Καὶ τώρα πὼς μπορεῖ νὰ μαζέψει τὰ φτερά του; Πὼς ὁ οὐρανοδρόμος ἀετὸς νὰ γίνει φτωχὸ οἰκόσιτο; Μὰ γι’ αὐτὰ τὰ χαρίσματά του τὸν θαυμάζουμε; Μὰ γι’ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ τὸν οἰκτείρουμε. Ἀφοῦ τὰ φτερά του πρέπει νὰ τὰ κάνει πόδια καὶ νὰ βαδίζει μὲ τὰ τέσσερα, χίλιες φορὲς νὰ ἦταν ἓνα ἀπλὸ ζῶο, χωρὶς ἰδιαίτερα προσόντα. Ὅλοι, λοιπόν, οἱ ὄμορφοι πόθοι, ὅλοι οἱ ὑψηλοὶ ὀραματισμοί, ὅλα τὰ ἱερὰ σκιρτήματα τῆς καρδιᾶς, οἱ συγκινήσεις τῆς ἀγάπης, τῆς θυσίας, τῆς αὐταπαρνήσεως, ὅλα αὐτὰ θὰ πέσουν στὸ κενό; Εἶχαν κάποια ἀρχὴ καὶ ἓνα τόσο ἄδοξο τέλος;

“Ὅταν ἡ μεγάλη ἐκείνη ψυχὴ τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου, μὲ τὰ δυνατὰ της πετάγματα, ἀνήσυχη λαχταροῦσε τοὺς κόσμους τοῦ ἀπείρου, ἀπλῶς ὄνειροπολοῦσε καὶ ματαιοπονοῦσε; Ὅταν ἀνάβλυζε μέσα ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὀρμητικὸ κεφαλάρι, σὰν **«φωνὴ ὑδάτων πολλῶν»**, ἡ κραυγὴ τοῦ πόθου τῆς αἰωνιότητος: **«Μᾶς ἔπλασες γιὰ σένα, Θεέ μου, καὶ ἡ ψυχὴ μας εἶναι ἀνήσυχη ὡς ὅτου ἀναπαυθῆ σὲ Σένα»**,

δὲν ἦταν κάτι ἀληθινό; Ἄν δὲν βρῖσκει ἀνάπαυση τὸ ποτάμι ὡς ὅτου ξεχυθεῖ στὴν θάλασσα, πὼς θὰ βρεῖ ἀνάπαυση ἡ ψυχὴ, ἂν δὲν συναντηθεῖ μὲ τὸν ὠκεανὸ τῶν προσδοκιῶν καὶ τῆς ἀγάπης της, τὸν Θεό; Ἄν τὸ ποτάμι σταματήσει γίνεται ἔλος. Καὶ ἂν ἡ καρδιὰ περιορισθεῖ γίνεται ὕλη, τέλμα. Ἡ ἀνεπάρκεια τῆς παρούσας ζωῆς μᾶς παραπέμπει στὴν ὑπαρξὴ μιᾶς ἄλλης ζωῆς, ἐνὸς ἄλλου κόσμου.

Καὶ δὲν εἶναι μόνο οἱ ἀνεπάρκειες αὐτῆς ἐδῶ τῆς ζωῆς ποὺ ὑπογραμμίζουν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς αἰωνιότητος. Οὔτε ἀπλῶς οἱ γνωστικὲς δυνάμεις τῆς ψυχῆς ποὺ δὲν ἐξαντλοῦνται στὰ λιγοστὰ ἀνθρώπινα ἐπιτεύγματα. Εἶναι καὶ οἱ ἄλλες ψυχικὲς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλευθερίας ποὺ ἀποτελοῦν ἀτράνταχτες μαρτυρίες γιὰ μιὰ ἄλλη ζωή, ὅπου θὰ βροῦν τὴν πλήρη ἱκανοποίηση καὶ τελείωσή τους. Ἀλίμονο ἂν τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης, ἐπὶ παραδείγματι, ποὺ τόσο συχνὰ ποδοπατεῖται ἐδῶ στὴ γῆ, δὲν ἐπρόκειτο ποτε νὰ βρεῖ τὴν ἐκπλήρωσή του κάπου ἄλλου, σ’ ἓναν ἄλλο κόσμον. Τότε οἱ πνευματικὲς ἀξίες θὰ ἦταν χίμαιρα καὶ ἡ ἠθικὴ τάξη οὐτοπία.

Καὶ ἐρχόμαστε σὲ μιὰ ἄλλη μαρτυρία-ἐπιχείρημα. Σὲ ὅλη τὴν ὑλικὴ δημιουργία ὑπάρχει τάξη καὶ σκοπιμότητα. Παντοῦ ὑπάρχει ἀναλογία ἀνάμεσα στὸν σκοπὸ καὶ τὰ μέσα. Τὸ κάθε ὄργανο ἐκπληρώνει κάποιον σκοπὸ. Πολὺ σωστὰ εἶπαν, πὼς ἂν ὑπάρχει μάτι, ὑπάρχει καὶ φῶς. Ἄν ὑπάρχει αὐτί, ὑπάρχει καὶ ἦχος. Ἄν ὑπάρχουν πόδια, ὑπάρχει καὶ ἔδαφος. Ἄν ὑπάρχουν φτερά, ὑπάρχει καὶ ἀέρας. Ἄν ὑπάρχουν πτερύγια, ὑπάρχει καὶ νερό. Κανένας δὲν φυτεύει μιὰ πελώρια δρυὶ μέσα σὲ μιὰ γλάστρα. Οὔτε κατασκευάζει ἓνα θωρηκτό, γιὰ νὰ τὸ κλείσει μέσα σὲ μιὰ λίμνη, κατάλληλη μονάχα νὰ πλαταγίζουν οἱ πάπιες.

Θὰ ἦταν πράγματι ὁ ἄνθρωπος ἀπελπιστικὴ ἀνορθογραφία τῆς φύσεως, ἂν ὀπλισμένος μὲ τὴ δύναμη τῆς σκέψεως, μὲ τὴν ἔφεση τοῦ ἀπείρου, μὲ τὸν πόθο τῆς ἐλευθερίας, μὲ τὴν ἐπιθυμία τῆς ἀγάπης, μὲ τὴ δίψα τῆς ζωῆς, τῆς δημιουργίας καὶ συγχρόνως καταδικασμένος νὰ μὴν ἐκπληρώσει καμιά του ἐπιθυμία. Τί νόημα θὰ εἶχαν τὰ χαρίσματα τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ τὸν διαφοροποιοῦν ἀπὸ ὅλη τὴν ἄλλη δημιουργία, ἂν ἦταν τόσο μικρὴ ἡ διάρκειά τους; Τὸ νὰ ἐξαφανιστοῦν τὰ φυτὰ, τὰ ζῶα, οἱ ἀστέρες, ὁ ἥλιος, εἶναι χωρὶς ἰδιαίτερη σημασία. Κανένα ἀπὸ αὐτὰ δὲν προικίσθηκε μὲ εὐγενικοὺς πόθους, μὲ τὴν ἔφεση τῆς αἰωνιότητος. Νὰ ἐξαφανισθεῖ ὅμως ὁ ἄνθρωπος, ποὺ φύσει «ὀδεύει πρὸς τὸ ἄπειρο», ποὺ φύσει λαχταράει τὴ ζωή, ἀποστρέφεται τὸν θάνατο, καὶ ποθεῖ τὴν αἰωνιότητα, αὐτὸ θὰ ἦταν ἡ πιὸ ὑπουλὴ ἐνέδρα τῆς δημιουργίας.

Οί Έλληνίδες στὸν ἀγῶνα

Ἡ ἐποχὴ μας καυχᾶται γιὰ τὸν «φεμινισμό» της, πὸς ὅσο εἶναι σὲ πολλὰ σημεῖα «ψευτοφεμινισμός». Γιατὶ «ψευτοφεμινισμός» εἶναι ὅταν ἐξευτελίζει τὴ γυναῖκα καὶ δὲν τὴν ὑψώνει. Τὴν ἀνεβάζει ψηλὰ μόνο ἢ πίστη. Αὐτὴ μπορεῖ νὰ τῆς ἐμπνεύσει ἀληθινὸ θάρρος, ὑπέροχη ἀνδρεία. Ὅπως συνέβη τὰ χρόνια τῆς Ἐθνεγεροσύνης.

Δίπλα στοὺς ἀτρόμητους κληρικούς, στοὺς ἐθνεγέρτες ὀπλαρχηγούς, τοὺς γενναίους μαχητὲς καὶ ἡ Ἑλληνίδα συμπαρίσταται στὸν ἀγῶνα καὶ θυσιάζεται γιὰ τὴ λευτεριά. Θυσιάσθηκαν ὁμαδικὰ στὸ Ζάλογγο, στὸ Μεσολόγγι, στὰ Ψαρά, στὴ Νάουσα, τόσες Ἑλληνίδες.

Ἄλλες πάλι γυναῖκες πολεμοῦσαν, δίπλα στὰ παλκάρια, μὲ τὸ καρυοφύλλι στὸ χέρι, καὶ οἱ περισσότερες βοηθοῦσαν τοὺς ἀγωνιστὲς, ἐτοιμάζοντάς τους πολεμοφόδια, φέροντάς τους τροφές, δένοντάς τους τὰ τραύματα, μετέχοντας στὴ συλλογὴ χρημάτων καὶ εἰδῶν γιὰ τοὺς πολεμιστὲς. Μὲ λίγα λόγια μὰ τόσο παραστατικά, ζωγραφίζει τὸ ἔργο τῆς Ἑλληνίδας στὰ 1821 ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς, Διονύσιος Σολωμὸς στὴ «Γυναῖκα τῆς Ζάκυνθος».

«Καὶ ἐσυνέβηκε αὐτὲς τὶς ἡμέρες, ὅπου οἱ Τοῦρκοι ἐπολιορκοῦσαν τὸ Μεσολόγγι... κάποιες γυναῖκες Μεσολογγίτισσες ἐπερπατοῦσαν τριγύρω (στὴ Ζάκυνθο) γυρεύοντας γιὰ τοὺς ἀνδρες τους, γιὰ τὰ παιδιά τους, γιὰ τ' ἀδελφία τους πὸς ἐπολεμοῦσαν... Καὶ τὲς ἔβλεπε ὁ κόσμος νὰ τρέχουνε τὰ τρίστρατα, τὰ σταυροδρόμια, τὰ σπίτια, τὰ ἀνώγια καὶ τὰ χαμῶγια, τὶς ἐκκλησίες, τὰ ξωκκλήσια γυρεύοντας... Καὶ ἐλαβαίνανε χρήματα, πανιά γιὰ τοὺς λαβωμένους. Καὶ οἱ πλέον πάμπτωχοι ἐβγάνανε τὸ ὀβολάκι τους καὶ τὸ δίνανε καὶ ἐκάνανε τὸ σταυρὸ τους κοιτάζοντας κατὰ τὸ Μεσολόγγι καὶ κλαίοντας.»

Στὰ ἔργα τους αὐτὰ, οἱ ἀνώνυμες ἡρωίδες τοῦ 1821 παρακινοῦνταν ἀπὸ τὴ θερμὴ πίστη στὸν Κύριο τοῦ παντός, καὶ τὴν ἀγάπη στὴν Πατρίδα. Αὐτὰ τὰ ἰδανικά τὰ παρουσίασαν σὲ μιὰ ὑπέροχη ἀναφορά, πὸς ἔγραψαν οἱ Ἑλληνίδες στὶς 30 Δεκεμβρίου 1826 στὴν Αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας, ζητώντας τὴ συμπαράστασή της. Ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἔλεξαν:

«Θυγατέρες τῆς περιφήμου διὰ τὰ μεγαλουργήματα καὶ τὰ δυστυχήματα Ἑλλάδος, ἐπενθοῦμεν διὰ τὸν πρὸς τεσσάρων αἰώνων πολιτικὸν αὐτῆς θάνατον... καὶ δὲν ἐλπίζομεν σωτηρίαν εἰμὴ ἀπὸ τὸν ἔφορον τοῦ δικαίου Θεοῦ, ἀπὸ τὸν φιλόανθρωπον Ἰησοῦν καὶ ἀπὸ τὰ οἰκτίρμονα σπλάγχνα τῶν δυνατῶν τῆς γῆς... Ἀφοσιωμένοι εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν, ὑπομένομεν ὅλα τὰ δεινὰ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Σταυροῦ, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ δεόμεθα τοῦ Ἰψίστου νὰ συγχωρήσῃ τὸν κόσμον του καὶ νὰ λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν ἀτιμίαν τὸ πλάσμα του. Ἄλλ' ἐνῶ ὑψοῦμεν δακρύνοντας τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν πρὸς τοὺς Οὐρανοὺς, ἐνατενίζουσαι καὶ πρὸς τὴν ἡμετέρα Μεγαλειότητα, ἐπικαλούμεθα τὸ φιλόανθρωπον, γενναῖον καὶ ἀφιλοκερδὲς τῆς εὐαισθητοῦ καρδίας της...»

Μὰ δὲν ἦταν μόνο οἱ ἀνώνυμες ἡρωίδες, πὸς

ἔδωσαν τὸ «παρὼν» τὸ 1821. Ἐχομε καὶ τὶς «καπετάνισσες», ὅπως τότε τὶς ὀνομάτιζαν.

Ἡ Μπουμπουλίνα θυσιάσε τὰ πάντα στὸν Ἄγωνα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περιουσία της, πὸς προσέφερε στὴ ναυτικὴ ἐξόρμηση τοῦ ἔθνους, ἔχασε τὸν ἄνδρα της καὶ τὸ πρῶτο της παιδί στὶς μάχες. Μὰ δὲν κάμφθηκε οὔτε στιγμὴ. Εἶπε τότε στοὺς προκρίτους:

Ἔχασα τὸν σύζυγό μου. Ἐύλογητὸς ὁ Θεός! Ὁ πρεσβύτερος υἱός μου ἔπεσε μὲ τὰ ὄπλα ἀνὰ χείρας. Ἐύλογητὸς ὁ Θεός! Ὁ δεύτερος καὶ μόνος υἱός μου, δεκαετραετῆς τὴν ἡλικίαν, μάχεται μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ πιθανῶς νὰ εὕρῃ ἔνδοξον θάνατον. Ἐύλογητὸς ὁ Θεός! Ὑπὸ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ θὰ ρεύσῃ ἐπίσης τὸ αἷμα μου. Ἐύλογητὸς ὁ Θεός! Ἀλλὰ θὰ νικῶσωμεν ἢ θὰ παύσωμεν μὲν ζῶντες, ἀλλὰ θὰ ἔχωμεν τὴν παρήγορον ἰδέαν, ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ δὲν ἀφήσαμεν ὄπισθεν ἡμῶν δούλους τοὺς Ἑλληνας.»

Καὶ δὲν ἦταν μόνο ἡ Μπουμπουλίνα.

Ὅταν στὶς 30 Σεπτεμβρίου 1826 σκοτώθηκε στὴν Ἀκρόπολι ὁ ὀπλαρχηγὸς Γκούρας, ἡ γυναῖκα του ἡ Ἀσήμω εἶπε στὰ παλκάρια:

—Τί τὸν κλαῖτε τὸν σκοτωμένο; Ὑπερασπισθεῖτε πιστὰ τοῦτο τὸν ξερόβραχο, πὸς ἐπάνω στηρίζεται ἡ Πατρίδα ὅλες τὶς ἐλπίδες της. Κι ἂν σκοτώθηκε ὁ ἄνδρας μου, ἐγὼ ἢ ἴδια θὰ ζωστῶ τὸ σπαθί του καὶ θὰ γίνω ἀρχηγὸς σας.

Τρεῖς μῆνες πάλαιψε σκληρὰ ἡ Γκούρενα ἐκεῖ πάνω -στὸν ἱερὸ βράχο. Ὡς τὶς 12 Ἰανουαρίου 1827, πὸς μιὰ τούρκικη μπόμπα γκρέμισε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀνατολικὲς κολῶνες τοῦ Ἐρεχθεῖου. Ἡ στέγη πὸς ἦταν φορτωμένη ἀπὸ πολλὰ χῶματα, γιὰ νὰ προφυλάσσεται ὁ ἀρχαῖος ναός, σωριάσθηκε καὶ πλάκωσε ἔντεκα ὑπερασπιστὲς. Ἀνάμεσά τους ἦταν καὶ ἡ Καπετάνισσα, ἡ Ἀσήμω Γκούρα.

Στοὺς καιροὺς μας πὸς συχνὰ τόσο χαμπλὰ ξεπέφτει ἡ γυναῖκα, ἡ Ἑλληνίδα τοῦ 1821 μᾶς ἀνανεώνει τὸ μῆνυμα: ἡ πίστη τρέφει τὸ γένος καὶ δίνει τὴ δύναμη καὶ στὴ μάνα καὶ στὴν κόρη νὰ μεγαλουργεῖ. Ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ γενναϊότητα δὲν εἶναι μόνο προσόντα τοῦ ἄνδρα καὶ ἡ γυναῖκα μπορεῖ νὰ τὰ παρουσιάσει. **«Οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ»**, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἰσότητα: ἡ ἰσότητα στὴν προσφορά, στὴν αὐταπάρνηση, στὴ θυσία. Καὶ αὐτὸ ἐξυψώνει ἀληθινὰ τὴ γυναῖκα.

Πότε ἡ ἐποχὴ μας θὰ ξαναζήσει τὶς αἰώνιες καὶ μεγάλες αὐτὲς ἀλήθειες;

Στοὺς καιροὺς μας ἡ Ἑλληνίδα τοῦ 1821 μᾶς ἀνανεώνει τὸ μῆνυμα: ἡ πίστη τρέφει τὸ γένος καὶ δίνει τὴ δύναμη καὶ στὴ μάνα καὶ στὴν κόρη νὰ μεγαλουργεῖ. «Οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ», αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἰσότητα: ἡ ἰσότητα στὴν προσφορά, στὴν αὐταπάρνηση, στὴ θυσία.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ἠκούσθη, ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε

μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ
Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡ. ΠΑΛΑΜΑ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. β΄ 1-12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. α΄ 10-β΄ 3

ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοῦς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογιζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν

αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας – λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν».

ΠΟΙΟΙ ΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΜΑΣ;

«Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;»

Ὁ Κύριος διδάσκει σὲ ἕνα σπίτι στὴν Καπερναοὺμ τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ ποὺ εἶχαν συναχθεῖ ἐκεῖ.

Τέσσερις ἀχθοφόροι τῆς ἀγάπης μὲ πίστη ὁδηγοῦν στὸν Χριστὸ ἕναν παράλυτο ἐπάνω σὲ ἕνα κρεβάτι. Τὸν κατεβάζουν, ἀφοῦ χάλασαν τὴν στέγη τοῦ σπιτιοῦ, στὰ πόδια τοῦ θεοῦ διδασκάλου. Ὁ Κύριος ὅταν εἶδε τὴν πίστη τους καὶ τοῦ παραλυτικοῦ καὶ ἐκείνων ποὺ τὸν μετέφεραν, προσφέρει στὸν παράλυτο, τὸ πρῶτο καὶ βασικότερο: τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν του. Οἱ παρευρισκόμενοι γραμματεῖς ἀποροῦν καὶ σκανδαλίζονται, ποῖος εἶναι αὐτὸς ποὺ καταχράται θεῖο δικαίωμα ποὺ ἔχει μόνο ὁ Θεὸς νὰ συγχωρεῖ ἁμαρτίες; Ὁ καρδιογνώστης Κύριος ἀποκαλύπτει τοὺς λογισμοὺς τους, τοὺς ξεσκεπάζει καὶ τοὺς λέει: **«Γιατί δέχεσθε καὶ κυκλοφορεῖτε τέτοιους λογισμοὺς στὶς καρδιές σας;»**

* * *

Ὁ Κύριος διάβασε τοὺς διαλογισμοὺς τῶν γραμματέων. Ὁ Κύριος γνώριζε καὶ γνωρίζει τὰ πάντα. Εἶναι παντογνώστης. Ὁ,τι ἔγινε, ὅ,τι γίνεται, καὶ ὅ,τι θὰ γίνῃ στὸ μακρινὸ καὶ ἀπώτατο μέλλον τὸ γνωρίζει. Στὸν ὕλικό καὶ πνευματικὸ κόσμο. Παρελθόντα, παρόντα καὶ μέλλοντα τὰ γνωρίζει σὰν ἕνα διαρκὲς παρόν. Δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸν χρόνο, τὸ χῶρο, τὶς ἀποστάσεις. Γνωρίζει ὅλα ὅσα γίνονται στὸν ἄνθρωπο, στὸ ἔσω-τερικὸ τοῦ ἀνθρώπου. **«Πάντα γυμνὰ καὶ τετρακλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ»** (Ἐβρ. δ΄ 13). Ὅλα εἶναι φανερά καὶ ἀκάλυπτα μπροστὰ στὰ θεϊκά του μάτια.

Ἡ σκέψη καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι μὲ βλέπει ὁ Θεός, παντοῦ καὶ πάντοτε, καὶ ὅταν εἶμαι μόνος καὶ ὅταν εἶμαι κλεισμένος σὲ τέσσερις τοίχους, μὲ ἐνισχύει νὰ ἀποφύγω κάθε τι ποὺ δὲν ἀντέχει τῇ θεϊκῇ του παρουσίᾳ καὶ μεγαλειότητι.

Καὶ ἀκόμη μὲ ἐνισχύει στὴν πραγμάτωσι τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ. Ὅταν πάλι μᾶς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι φιλοτιμούμαστε νὰ κάνουμε τὸ καλὸ, νὰ φανερώσουμε τὸν καλύτερο ἑαυτό μας. Πολὺ περισσότερο, ὅταν βαθιὰ συναισθανόμαστε ὅτι μᾶς βλέπει καὶ μᾶς παρακολουθεῖ τὸ ἄγρυπνο καὶ στοργικὸ Του μάτι.

* * *

«Τί ταῦτα διαλογίζεσθε;» θὰ μπορούσε νὰ πεῖ ὁ Χριστὸς σὲ ὅλους μας. Πράγματι τί διαλογίζομαστε; Ποιοὶ οἱ λογισμοὶ μας, οἱ σκέψεις μας; Ἐὰν ὑπῆρχε

τρόπος νὰ βλέπαμε τὶς σκέψεις καὶ τοὺς λογισμοὺς μας, τί θὰ βλέπαμε καὶ τί θὰ ἔβλεπαν οἱ ἄλλοι; Ἐξωτερικὰ προσπαθοῦμε νὰ φαινόμαστε ὠραῖοι καὶ καθαροί, ἐσωτερικὰ ποιοὶ πράγματι εἴμαστε; Ποιοὶ οἱ λογισμοὶ μας, ὅταν εἴμαστε μόνοι, ὅταν εἴμαστε μὲ ἄλλους, ὅταν ἐργαζόμαστε καὶ συνεργαζόμαστε, ὅταν προσευχόμαστε, ὅταν συμμετέχουμε στὴ θεία λειτουργία;

Ὁ μέγας ἀγώνας μας αὐτὸς εἶναι. Ἡ ποιότητα τῶν λογισμῶν μας. Ὁ Χριστιανισμὸς σκοπὸ ἔχει ὄχι νὰ κόψει κάποια κλαδιὰ ἀπὸ τὸ ἀσθενὲς δένδρο τῆς προσωπικότητάς μας, ἀλλὰ νὰ θεραπεύσει τὶς ρίζες. Νὰ θεραπεύσει τὸ κακὸ ἐν τῇ γενέσει του. Τὸ ἰδεῶδες τοῦ χριστιανικοῦ ἀγῶνα εἶναι ἡ κάθαρσις τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. Οἱ ἅγιοι σὲ αὐτὸ ἀγωνίζονταν χρόνια. Νὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τοὺς κακοὺς λογισμοὺς. Νὰ καθαρῶσθαι καὶ νὰ θεραπευθῶν ἀπὸ τοὺς πονηροὺς, τοὺς ἁμαρτωλοὺς λογισμοὺς. Καὶ ὁ ἀγώνας κάθε Χριστιανοῦ, αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι. Ἡ καθαρὸτητα καὶ στὴ σκέψη καὶ στοὺς λογισμοὺς.

Ὁ κακὸς λογισμὸς ποὺ θὰ προσβάλλει τὸ νοῦ μας δὲν εἶναι ἁμαρτία. Ἀποτελεῖ ὅμως πρότασις καὶ πρόσκλησις γιὰ τὴν ἁμαρτία, ἐὰν δὲν προσέξουμε. Ἐὰν δεχθοῦμε τὸν κακὸ λογισμὸ καὶ δὲν τὸν διώξουμε ἀμέσως ἁμαρτάνουμε. Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ λογισμοῦ καὶ ἡ κάποια συζήτησις μαζί του ἀποτελεῖ πρῶτο στάδιο τῆς ἁμαρτίας. Γι' αὐτὸ συμφέρον μας πνευματικὸ εἶναι νὰ διώχνουμε ἀμέσως, χωρὶς τὴν ἐλάχιστη χρονοτριβὴ τοὺς διάφορους κακοὺς καὶ πονηροὺς λογισμοὺς. Καὶ τότε δὲν ἁμαρτάνει ἡ ψυχὴ, ἀλλὰ ἐξέρχεται ἐνισχυμένη καὶ νικήτρια. Προσοχὴ καὶ ἐπαγρύπνησις, προσευχὴ συνεχῆς, ἐπίκλησις τῆς δυνάμεως καὶ προστασίας τοῦ Θεοῦ, συναίσθησις τῆς ἀπανταχοῦ παρουσίας Του, περιφρόνησις τῶν ἀκάθαρτων λογισμῶν καὶ ἐξομολόγησις αὐτῶν στὸν πνευματικὸ, εἶναι τὰ κυριότερα μέσα καὶ ὄπλα μας. Γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴν, τὴν κάθαρσιν καὶ θεραπείαν ἀπὸ τοὺς ἀκάθαρτους λογισμοὺς.

* * *

«Τί ταῦτα διαλογίζεσθε;» Κύριε μᾶς ρωτᾷς καὶ σήμερα. Μὰ ἐσὺ τὰ ξέρεις ὅλα. Καὶ τοὺς λογισμοὺς μας. Καθάρισέ μας, Κύριε... **«Ἀπὸ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με»**. Ὡστε ὅλα, κατὰ τὸ δυνατόν νὰ εἶναι καθαρὰ. Νὰ μιᾶνε γιὰ Σένα. Νὰ ὁδηγοῦν σὲ Σένα. Καὶ νὰ ὑμνοῦν Ἐσένα.

«Εἶπεν ὁ Κύριος ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσεται ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ
Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡ/ΝΗΣΕΩΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ν' 34-θ' 1
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. δ' 14-ε' 6

τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἁμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει».

Η ΑΘΑΝΑΤΗ ΨΥΧΗ ΜΑΣ

«Τί ὠφελήσεται ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;»

Βαρυσήμαντοι, αἰωνίου κύρους καὶ ἀξίας λόγοι. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ δημιουργὸς καὶ τοῦ ὕλικου κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκεῖνος εἶναι ὁ μόνος γνώστης γιὰ νὰ μᾶς μιλήσῃ γιὰ τὴν ἀξία τοῦ ὕλικου κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου. Τὴν σχετικὴ καὶ πεπερασμένη ἀξία τοῦ πρώτου, τὴν ἀσύγκριτη καὶ ἄφθαρτη ἀξία τοῦ δεύτερου, τῆς ἀθάνατης καὶ ἄφθαρτης ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ κόσμος ὅλος, ὁ ἀπέραντος καὶ ὠραῖος ὕλικὸς κόσμος. Ἡ γῆ ὀλόκληρη, τὸ σύμπαν μὲ ὅλα τὰ ἑκατομμύρια καὶ δισεκατομμύρια ἀστέρων καὶ ἀστρικών συστημάτων. Ὅλα τὰ ὕλικὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, τὰ πλούτη, οἱ θησαυροὶ, οἱ πολύτιμοι λίθοι. Καὶ ἀκόμη ὅλη ἡ κατὰ κόσμον σοφία, ἡ δόξα, οἱ ἀπολαύσεις καὶ οἱ ἡδονές. Ἐὰν ὑποτεθεῖ ὅτι ὑπῆρχε τρόπος ὅλα αὐτὰ τὰ ὕλικὰ καὶ ἐγκόσμια ἀγαθὰ νὰ τεθοῦν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος μιᾶς εἰδικῆς ζυγαριᾶς, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μιὰ ψυχὴ, ἡ ζυγαριὰ θὰ ἔκλινε πρὸς τὸ μέρος τῆς ψυχῆς. Γιατί; Γιατί ὁλος αὐτὸς ὁ ὕλικὸς κόσμος εἶναι πεπερασμένος καὶ φθαρτός. Ἐλαβε ἀρχή, θὰ λάβει καὶ τέλος. Θὰ παλιώσει, θὰ φθαρεῖ, θὰ γίνῃ μηδέν. Ὅλα τὰ ἄλλα ὕλικὰ ἀγαθὰ καὶ οἱ ἀνθρώπινες ἀξίες εἶναι σχετικὲς καὶ πεπερασμένες. Ἐρχονται καὶ παρέρχονται. Διατηροῦνται ὅσο καὶ ἡ παρούσα ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ψυχὴ ὅμως τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ κάτι ἄλλο. Εἶναι ἄλλης ποιότητος καὶ οὐσίας. Εἶναι πνευματικὴ. Ἄυλη, ἄφθαρτη. Ἀγήραστη καὶ ἀθάνατη. Εἶναι «**κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ**». Εἶναι ἡ πνοὴ τοῦ Θεοῦ, ἓνα κομμάτι τῆς Θεότητος μέσα μας. Ἐχει τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Πατρὸς, τὴν ἀθανασία, τὴν ἐλευθερία τῆς βουλήσεως, τὴν κυριαρχία ἐπὶ τῆς ὕλικῆς φύσεως, τὸ φῶς τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς γνώσεως. Ἐχει σκοπὸ καὶ προορισμὸ νὰ ὁμοιωθεῖ μὲ τὸν Δημιουργὸ Πατέρα καὶ νὰ ζήσει μαζί Του εἰς αἰῶνας αἰώνων. Μετὰ ἀπ' αὐτὰ κατανοοῦμε καλύτερα τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου. **«Τί θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἂν κερδήσῃ ὀλόκληρον τὸν ὕλικόν κόσμον καὶ χάσῃ τὴν ψυχὴν του;»**. Καὶ ἡ ἀπάντησις φυσικὰ εἶναι εἰς τίποτε. Διότι ὅ,τι ἀπὸ τὰ ὕλικὰ ἀγαθὰ ἔχει, θὰ τὰ ἔχει γιὰ κάποιο μικρὸ, ἐλάχιστο, ἀσήμαντο ἐν σχέσει μὲ τὴν αἰωνιότητα χρονικὸ διάστημα. Ἐὰν χάσῃ τὴν ψυχὴν του, τὴν χάνει γιὰ τὴν αἰωνιότητα. **«Ἡ, τί μπορεῖ νὰ δώσῃ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντάλλαγμα γιὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ψυχὴν του;»**. Καὶ ἡ ἀπάντησις πάλι εἶναι τίποτε.

τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἁμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει».

Τὴν ἀξία τῆς ἀθάνατης ψυχῆς τὴν φανερῶνει τὸ μέσον ἐκεῖνο, ποὺ δόθηκε γιὰ τὴν σωτηρία τῆς καὶ τὸν ἐξαγιασμό τῆς. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου, ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖνο ποὺ προβάλλει σήμερα ἡ Ἐκκλησία εἰς προσκύνησι ἀπὸ τοὺς πιστοῦς. Αὐτὸ δόθηκε ὡς ἀντάλλαγμα **«λύτρον ἀντὶ πολλῶν»** (Ματθ. κ' 28), γιὰ τὴν ἐξαγορὰ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὸν ὄλεθρο καὶ τὴν ἐξουσία τοῦ Πονηροῦ. Αὐτὸ ἀποδεικνύει τὴν ἀνυπολόγιστη ἀξία τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἓνας ἄνθρωπος ἂν ἦταν στὴ γῆ καὶ εἶχε ἀνάγκη σωτηρίας, ὁ Χριστὸς θὰ σταυρωνόταν γιὰ τὴ σωτηρία αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν γνωρίζουν καὶ δὲν κατανοοῦν τὴν ἀξία τους, τὴν ἀνυπολόγιστη ἀξία τῆς ἀθάνατης ψυχῆς τους. Ὅχι μόνο οἱ ἄθεοι καὶ οἱ ὕλιστές, ἀλλὰ δυστυχῶς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς λεγόμενους Χριστιανούς. Ἐπηρεάζονται ἀπὸ τὶς ὕλικές ἀνάγκες καὶ τὸν ὕλιστικὸν τρόπο ζωῆς. Ἐλκύονται ἀπὸ τὶς σωματικὲς ἀπαιτήσεις, σὰν ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι μόνο σῶμα. Φροντίζουν γιὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ τους, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Εὐαγγελίου καὶ χάνουν τὴν ἀληθινὴ καὶ μακάρια ζωὴ. Πουλᾶνε πολλὰς φορὰς τὴν ἀθάνατη ψυχὴν τους **«ἀντὶ πινακίου φακῆς»**. Γιὰ κάποια στιγμιαία ἡδονή, γιὰ κάποιο ὕλικὸ κέρδος, γιὰ κάποια θέση καὶ προβολή, γιὰ κάποια ἐφήμερη δόξα.

Ἐμεῖς ἀδελφοί, ἂς κατανοήσουμε τὴν ἀξία τῆς ἀθάνατης ψυχῆς μας. Τὸν ἀνυπολόγιστη ἀξίας θησαυρὸ, τὸν ὁποῖο φέρουμε μέσα μας καὶ ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸν κυρίως ἑαυτὸ μας.

«**Γνώθῃ σου τὸ ἀξίωμα**» θὰ μᾶς πεῖ ὁ Μ. Βασίλειος. Γνώρισε τὴν ἀξία σου, τὸ μεγαλεῖο σου, τὴ θεϊκὴ καταγωγὴ καὶ προέλευσί σου. Καὶ τοποθετήσου σωστὰ ἀπέναντι τῆς σωματικῆς σου οὐσίας καὶ ἀληθινῆς περιουσίας. Ἐχομε καθῆκον, ὑποχρέωσι καὶ εὐθύνη ἀπέναντι τῆς αἰώνιας καὶ ἄφθαρτης ψυχῆς μας. Νὰ τὴν φυλάξουμε ἀπὸ τὴν ποικιλώνυμη καὶ **«εὐπερίστατη»** ἁμαρτία. Γιατί ἡ ἁμαρτία εἶναι ἀρρώστια καὶ νέκρωσι καὶ θάνατος τῆς ψυχῆς. Νὰ τὴν καθαρίσουμε καὶ νὰ τὴν καθαρίζουμε συνεχῶς ἀπὸ τὶς σκουριὲς τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν παθῶν.

Νὰ τὴν καλλιεργήσουμε, νὰ τὴν ὠραίσουμε μὲ τὶς εὐαγγελικὲς ἀρετές. Νὰ γίνῃ ἡ ψυχὴ μας **«καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ»**. Δοχεῖο τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Γιὰ νὰ ζήσει μὲ τὸν ὅμοιό τῆς Θεοῦ, τὴ μακάρια καὶ ἀτελεύτητη ζωὴ στὴν ἀπέραντη αἰωνιότητα.

Πλατύνετε τὴν καρδιά σας

Σὲ οικογενειακὸ καὶ ἐγκάρδιο τραπέζι βρέθηκε ἡ παρέα. Ἰδιαίτερα εὐχάριστο τὸ κλίμα. Φανερὴ καὶ ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Χαίρονται ὅλοι τὸ νόστιμο φαγητό, τὴν ἄνετη ἀτμόσφαιρα, τὴν ἀμοιβαία ἐκτίμηση, τὴν ἀνυστερόβουλη ἀδελφικὴ ἀναστροφή. Μιὰ τέτοια χαρούμενη συντροφιά ἂς μὴ τελείωνε ποτέ. Φεύγοντας ὁ Νίκος ψιθύρισε: Καὶ τώρα νὰ εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ βρεθεῖς ξανά μέσα σ' ἓνα ἀπρόσωπο, βλοσυρὸ κόσμος, χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς κατανόηση, χωρὶς...

Ἡ παρέα διαλύθηκε. Ὁ καθένας πῆρε τὸ δρόμο του. Ἡ εὐχάριστη ἀνάμνηση ἔμεινε δύναμη γιὰ τὸν ἀγώνα τῆς ζωῆς. Ὁμως ὁ λόγος τοῦ Νίκου σφηνώθηκε στὴ σκέψη μου: Καὶ τώρα πάλι στὸ μαγγανοπήγαδο τῆς καθημερινότητας, τῆς ρουτίνας, τῆς ἀπρόσωπης ζωῆς, τῆς κατὰ συνθήκη, χωρὶς νὰ μπορεῖς νὰ ἐμπιστευθεῖς τὸν ἄλλο, νὰ τοῦ ἀνοίξεις τὴν καρδιά σου, νὰ βρισκεσαι σὲ σχέσεις ἀμοιβαιότητας, νὰ τοῦ πεῖς τὸν πόνο σου καὶ νὰ ἀκούσεις τὸν δικό του, μὲ ἀλληλοκατανόηση, μὲ εἰλικρινῆ ἀγάπη.

Εἶναι ὅμως τὰ πράγματα ἔτσι; Μήπως ὑπάρχει κάποια δόση ὑπερβολῆς; Ὁλος ὁ κόσμος δύσκολος, δύστροπος, ἀδιάφορος, συμφεροντολόγος, ἀτομιστής; Ἡ μήπως σὲ μεγάλο βαθμὸ ἔτσι τὸν βλέπω ἐγὼ ἢ καὶ μὲ τὴ στάση μου, τὴν ἐπιφυλακτικὴ καὶ καχύποπτη, τὸν κάνω νὰ μοῦ ἀνταποδίδει αὐτὸ ποῦ συναντᾷ ἀπὸ ἐμένα; Εἶπαν πὼς ἡ ζωὴ μοιάζει μὲ καθρέφτη. Τῆς γελαῖς σου γελάει. Τῆς μορφάζεις σοῦ μορφάζει. Τῆς ἀγριεύεις τὸ ἴδιο κι ἐκείνη. Σὲ πληρώνει μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα. Ἰσχύει συχνὰ τὸ «καθένας ἀπὸ λόγον του μισιέται ἢ ἀγαπιέται».

Μήπως, λοιπόν, τὰ πράγματα θὰ ἦταν πολὺ διαφορετικὰ, περισσότερο φιλικὰ καὶ ἀνθρώπινα, ἂν πρῶτος ἐγὼ φρόντιζα νὰ δείχνω ἔμπρακτα παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν καλὴ μου διάθεση, τὴν εὐγένεια, τὴν κατανόηση στὰ προβλήματα τοῦ ἄλλου, τὴν προθυμία στὴν ἐξυπηρέτησή του, τὴν εἰλικρινῆ καὶ ἀνυστερόβου-

λη ἀγάπη; Σκέπτομαι πόσο δίκιο εἶχε ἐκεῖνος ποῦ εἶπε: «*Εκεῖ ποῦ δὲν ὑπάρχει ἀγάπη, βάλε ἀγάπη καὶ θὰ βρεῖς ἀγάπη*».

Γιατί, ἐπομένως, νὰ μὴν κάνουμε ἐμεῖς τὴν ἀρχή; Γιατί νὰ μὴν εἶμαστε ἐμεῖς οἱ πρῶτοι ποῦ θὰ προσφέρουμε ἀγάπη στὸ περιβάλλον μας, τὸ στενὸ καὶ τὸ εὐρύτερο, στὸ σπίτι μας, στὸ γραφεῖο μας, στὸ κατάστημα, στὸ λεωφορεῖο, στὸ δρόμο, παντοῦ; Σκεφθήκαμε πὼς μὲ τὴν καλὴ μας διάθεση, μὲ ἓνα χαμόγελο, μὲ τὴν πηγαία καλοσύνη, μπορούμε νὰ φτιάξουμε τὴν ἀτμόσφαιρα, νὰ ζεστάνουμε τὴ συντροφιά, νὰ σκορπίσουμε τὶς ἐντάσεις καὶ τοὺς ἐκνευρισμοὺς καὶ νὰ βάλουμε κυρίαρχη τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ; Ὅπως πάλι μὲ τὸν ἐκνευρισμὸ μας, τὴν ἐριστικότητά μας, τὸ κλεισίμο στὸν ἑαυτό μας, τὸ βλοσυρὸ πρόσωπο, μπορούμε νὰ γίνουμε ἀποκρουστικοί, ἀντιπαθεῖς;

Ἄς μὴ τὰ ρίχνουμε, λοιπόν, ὅλα στοὺς ἄλλους. Μιὰ αὐτοκριτικὴ πολὺ θὰ μᾶς βοηθοῦσε. Ἀσφαλῶς καὶ οἱ ἄλλοι ἔχουν μερίδιο εὐθύνης. Αὐτὸ ὅμως ἀφορᾷ ἐκείνους. Ἐμεῖς δὲν φταῖμε σὲ τίποτα; Δὲν ἔχουμε κι ἐμεῖς εὐθύνη στὴ διαμόρφωση εὐχάριστου ἢ δυσάρεστου κλίματος; Ἐπιχειρήσαμε νὰ πλησιάσουμε τοὺς ἄλλους, χωρὶς προκαταλήψεις, μὲ κατανόηση καὶ ἀγάπη; Τότε θὰ διαπιστώσουμε, πὼς ὁ ἄλλος δὲν εἶναι ὅπως δὴποτε ἀντίπαλος ἢ ἐχθρὸς. Θέλει τὸν κατάλληλο χειρισμὸ γιὰ νὰ ἀνοίξει τὴν καρδιά του καὶ νὰ μᾶς δεχθεῖ. Δὲν κερδίζει τὸν ἄλλο οὔτε μὲ τὴν ἀποτομία

οὔτε μὲ τὰ πολλὰ ἐπιχειρήματα. Μονάχα μὲ τὴν ἀγάπη σπάζουν οἱ πάγοι, γκρεμίζονται τὰ τεῖχνη, πλησιάζουν καὶ ζεσταίνονται οἱ καρδιές. Ἀγάπη μὲ ἔργα ὄχι μὲ φτηνὰ λόγια.

Μιὰ τέτοια δύσκολη κατάσταση ἀντιμετώπιζε καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μὲ τοὺς Κορινθίους «**τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνετε καὶ ὑμεῖς**» (Β' Κορινθ. στ' 13). Ἦταν στενόχωροι τύποι. Τοὺς ἔλειπε ἡ ἀγάπη, μολονότι ἐκεῖνος τόσο τοὺς ἀγαποῦσε. Προσπαθεῖ μὲ λεπτὸ τρόπο νὰ τοὺς βοηθήσει. Νὰ πλατύνει τὴν καρδιά τους μὲ τὴν ἀγάπη. Τοὺς μιλάει μὲ τὴν ψυχὴ του, μὲ τὴν ἐξαγιασμένη πλατιά του καρδιά, τόσο πλατιά, ποῦ ὅλους τοὺς χωροῦσε. Ἐμεῖς, τοὺς λέει, σὰς ἀνοίξαμε διάπλατα τὴν καρδιά μας, ἐσεῖς γιατί τὴν στενεύετε; Πὼς μπορεῖτε νὰ ζεῖτε χωρὶς ἀγάπη, στενόψυχα καὶ στενόκαρδα, μὲ στενὰ σπλάχνα ποῦ δὲν χωροῦν κανένα οὔτε ἐμένα τὸν διδάσκαλό σας; Ἐνῶ ἀπολαμβάνετε τόσο εὐρυχωρία μέσα στὴν καρδιά σας, ἐσεῖς μὲ τὴν ἔλλειψη ἀγάπης, βασανίζετε καὶ ταλαιπωρεῖτε τὸν ἑαυτό σας. Δεῖτε, λοιπόν, καὶ σεῖς τὴν ἴδια ἀγαθὴ διάθεση. Γιὰ τὴ δική σας ὠφέλεια, ἀνταποκριθεῖτε στὴν ἀγάπη μας. Εἴσατε παιδιά μου ἀγαπητά. Σὰς πονᾶω. Ἐνδιαφέρομαι γιὰ τὴν προκοπή σας, γιὰ τὴν πνευματικὴ σας πρόοδο, γιὰ τὴν γαλήνη τῆς ψυχῆς σας. Πλατύνετε κι ἐσεῖς τὴν καρδιά σας μὲ τὴν ἀγάπη. Θὰ εἶναι ἡ πῶς μεγάλῃ ἱκανοποίηση ὄχι μόνο γιὰ μένα, ἀλλὰ καὶ γιὰ σᾶς.

ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΣΑΜΟΥΗΛ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

3

Ο ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Είχε φανερώσει καθαρά ό Θεός ότι τον Σαμουήλ τον προόριζε για μεγάλη και ιερή αποστολή.

Τί χρειαζόταν τώρα; Η επίσημη κλήση. Δεν άργησε να σημάνει και η ώρα αυτή.

Ξαφνικά, μέσα στην ήσυχία της νύχτας, αντήχησε μια φωνή: «**Σαμουήλ, Σαμουήλ**». Ο νεαρός λευίτης, πετάχθηκε πάνω και πρόθυμα έτρεξε κοντά στον Ήλι. Είχε νομίσει ότι τον είχε φωνάξει ο άρχιερέας. Πώς να φανταστεί ο μικρός και άπειρος Σαμουήλ ότι το βράδυ εκείνο ο Παντοκράτορας επικοινωνούσε μαζί του και ότι ήταν η αρχή της κλήσης του στο προφητικό αξίωμα;

Δεν σέ φώναξα, γύρισε πίσω και κοιμήσου, του άπα- ντησε ο άρχιερέας.

Μά η φωνή άκούστηκε για δεύτερη και τρίτη φορά. Και ο Σαμουήλ για δεύτερη και τρίτη φορά με το ίδιο πνεύμα ύπακοης και προθυμίας έτρεξε κοντά στον Ήλι.

Κατάλαβε τέλος ο άρχιερέας ότι η φωνή είχε υπερφυ- σική αιτία. Ήταν θεία κλήση. Και υπέδειξε στον Σαμουήλ αν άκούσει πάλι να τον φωνάσουν να πει: «**Λάλει Κύριε ότι άκούει ο δούλος σου**».

Και άληθινά. Δεν πρόλαβε ο Σαμουήλ να πέσει και να κοιμηθεί και η ίδια φωνή διέκοψε τη γαλήνη της νύχτας. Ο Σαμουήλ γεμάτος από εϋλάβεια και φόβο γλυκό και ιερό έκανε όπως τον συμβούλεψε ο άρχιερέας.

Ο δέ προφήτης που άκούει τώρα και καλείται να μεταδώσει το «**ρῆμα Κυρίου**», το γεμάτο άπειλές και κεραυνούς για τον ισραηλιτικό λαό και τους άρχοντές του, είναι ο νεαρός Σαμουήλ.

«Θά κάνω έναντιόν της οικογένειας του Ήλι, είπε ο Θεός, όλα όσα προανήγγειλα. Θα τιμωρήσω το σπίτι του σέ γενεές όλόκληρες, διότι ενώ τα παιδιά του άσεβούσαν μέσα στον ναό μου, αυτός δεν έλαβε τα μέτρα του, δεν τα συμβούλεψε και δεν τα τιμωρούσε με την αυστηρότητα που άρμοζε στο παράπτωμά τους».

Να φανταζόταν άραγε ο Σαμουήλ ότι αυτός από τόσους και τόσους Ισραηλίτες θα αξιωνόταν της ύψι- στης τιμής, να άκούσει δηλαδή τη φωνή του Θεού και να μάθει τα σχέδιά του; Ο Σαμουήλ έκανε την άριστη έκλογή. Είπε **ναί** στη θεία κλήση. Και έγινε ο Προφήτης του Θεού.

Εϋτυχώς ο Σαμουήλ τίμησε την κλήση του. Όσο προχωρούσε σέ ηλικία, τόσο προέκοπτε σέ πίστη και εϋσέβεια και άρετή. Πιστός στο καθήκον του, εργαζόταν σιωπηλά τη διακονία του και ζούσε μέσα στη μόνωση και την προσευχή.

Άλλά και κάθε άνθρωπος κατασκευάζει κατά κανόνα το μέλλον του σ' αυτά τα χρόνια, τα παιδικά, τα νεανικά. Τότε σπεύρει. Τότε ζυμώνει και πλάθει την ψυχή του και φτιάχνει τον αύριανό άνδρα.

Άς το έντυπωθοϋν βαθειά γονείς και νέοι. Άν ο άνθρωπος στην ηλικία αυτή μείνει χωρίς χριστιανική

άγωγή και ζωή, θα ζήσει μέσα στην ψευτιά και την κακία και την επιπολαιότητα, και σαν άνδρας, όταν δεν θα καταντήσει κακοποιός, θα είναι ένας επιπόλαιος και άνεργάτιστος. Χωρίς χαρακτήρα και σταθερότητα, κάλαμος υπό άνέμου σαλευόμενος.

Άντίθετα. Άν στα χρόνια αυτά σπεύρει πίστη και εϋσέβεια και ζήσει με αυτοπειθαρχία, έγκράτεια και εργατικότητα, ασφαλώς σαν άνδρας θα παρουσιαστεί ο δυνατός, τίμιος και άδαμάντινος χαρακτήρας που θα άκτινοβολεί τριγύρω του το εϋεργετικό και δημιουργικό φως της καλοσύνης και άρετής, της αξιοπρέπειας και έντιμότητας.

ΤΑΠΕΙΝΟΣ

Μεγαλύτερη τιμή και μάλιστα για ένα μικρό παιδί δεν θα μπορούσε να υπάρξει. Διότι από την μεγάλη και αξιομνημόνευτη αυτή ώρα ο Σαμουήλ δεν είναι άπλως το παιδί που βοηθάει στο ιερό, «**ο λειτουργών τῷ Κυρίῳ**». Είναι ο **θεόκλητος προφήτης** και ο μέλ- λων **Κριτής του Ίσραήλ**.

Οι μεγάλες έπιτυχίες του, τόσο στην άναδιοργάνωση και ύλική και πνευματική άνόρθωση του Ίσραήλ, όσο και στην προάσπιση του πατρίου εδάφους και την έκδί- ωξη των άλλοφύλων από την ισραηλιτική επικράτεια, δεν τον απομάκρυναν από αυτή την ώραία σεμνότητα και ταπεινώση.

Έτσι ο μεγάλος αυτός ήγέτης, τις ικανότητες που επέδειξε και τις δεξιότητες που παρουσίασε, όλα τα διοικητικά και πνευματικά του τάλαντα, τα θεωρούσε «**δωρήματα άνωθεν στελλόμενα**».

Κάθε έργο που ανάλαμβανε, κάθε πρωτοβουλία που έπαιρνε, κάθε έκστρατεία που έπιχειρούσε κατά των έθρων που τον άνάγκαζαν να κάνει, όλα τα έβαζε κάτω από την έγκριση, την προστασία, την καθοδήγηση και την εϋλογία του Θεού.

Άλλά η ταπεινώση αυτή στην πραγματικότητα είναι ύψωση. Διότι όσο ταπεινότεροι παρουσιάζονται οι με- γάλοι άνδρες, τόσο τους τιμάει και τους ύψώνει ο Θεός. Αυτό συνέβη και με τον Σαμουήλ. Έγινε ο έκλεκτός του Θεού. «**Και ἦν Κύριος μετ' αὐτοῦ**» (Α' ΒΑΣ. Γ' 19). Ο Κύριος ήταν πια μαζί του. Όπως ήταν με όλους τους άγίους και προφήτες.

Η φήμη του δεν άργησε να σκορπιστεί παντού. Έγινε η πρώτη προσωπικότητα μέσα στον Ίσραήλ. Ο λαός στρέφει προς αϋτόν την έλπίδα του. Ίερεις και λευίτες μένουν στη σκιά. Αυτός προβάλλει σαν έκλεκτός και του λαού και του Θεού.

Από την ώρα αυτή γνωρίστηκε επίσημα ότι ήταν ο προφήτης του Κυρίου. Ο άνθρωπος δηλαδή που είχε σαν αποστολή να μιλάει και να παραγγέλλει τις θελήσεις του Θεού.

(Συνεχίζεται)

ΑΣΥΝΘΗΚΟΛΟΓΗΤΟΣ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ 1821

Το 1821 είναι ο ξεσηκωμός του Έθνους για την αποτίναξη του τουρκικού ζυγού. Είναι μια εποποιία γεμάτη ήρωϊσμούς και θυσίες. Ο ασυνθηκολόγητος αγώνας για την ελευθερία. Αυτή η ιδέα της ελευθερίας, της εθνικής και θρησκευτικής, ηλέκτριζε τις καρδιές των γενναίων αγωνιστών. Συνθήματα, όπως το «ελευθερία ή θάνατος» και «καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή» δεν ήταν λεκτικά σχήματα. Ήταν η ψυχή του Έθνους. Γι' αυτό οι Έλληνες δεν συμφιλιώθηκαν ποτέ με την ξένη κυριαρχία. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, απαντώντας στον μοίραρχο του αγγλικού στόλου Χάμιλτον, που του πρότεινε συμβιβασμό με τους Τούρκους, είπε: «Εμείς καπετάν Άμιλτον, ποτέ συμβιβασμόν δεν ἐκάμαμεν με τους Τούρκους. Άλλους ἔκοψε, ἄλλους ἐσκλάβωσε με τὸ σπαθὶ καὶ ἄλλοι, καθὼς ἐμεῖς, ἐζούσαμε ἐλεύθεροι ἀπὸ γενεὰ εἰς γενεὰ. Ὁ Βασιλεὺς μας ἐσκοτώθη, καμὴ συνθήκη δὲν ἔκαμε. Ἡ φρουρά του (ἐννοεῖ τοὺς Κλέφτες) εἶχε παντοτινὸν πόλεμον με τοὺς Τούρκους καὶ δύο φρούρια ἦταν πάντοτε ἀνυπότακτα (τὸ Σούλι καὶ ἡ Μάνη)». Αυτὴ ἦταν ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ τῶν ἡρωϊκῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821. Ἀσυμβίβαστη καὶ ἀσυνθηκολόγητη με ὅποιον-δήποτε ἐπίβουλο τῆς εθνικῆς μας ελευθερίας. Ποιὸ ἦταν τὸ μυστικὸ τους; Ἀπὸ ποῦ ἀντλοῦσαν τὴ δύναμη οἱ γενναῖοι ἐκεῖνοι μαχητές; Πατρίδα καὶ Θρησκεία ἦταν ἀξίες ἀδιάσπαστα ἐνωμένες μέσα στὴν ψυχὴ τους. Τὸ βλέπουμε καθαρὰ στὴν ἀπάντηση τοῦ στρατηγοῦ Μακρυγιάννη στὸν ναύαρχο Δεριγνύ, ὅταν τὸν ἐπισκέφθηκε στὸ στρατόπεδο τῶν Μύλων: «Εκεῖ ὀπούφτιανα τὶς θέσεις εἰς τοὺς Μύλους, ἦλθε ὁ Ντερνὺς νὰ με ἰδῆ. Μοῦ λέγει: —Τί κάνεις αὐτοῦ; Αὐτὲς οἱ θέσεις εἶναι ἀδύνατες. Τί πόλεμον θὰ κάνετε με τὸν Μπραϊμη αὐτοῦ; —Τοῦ λέγω, εἶναι ἀδύνατες οἱ θέσεις κι ἐμεῖς, ὅμως εἶναι δυνατὸς ὁ Θεός, ὅπου μᾶς προστατεύει... καὶ οἱ ὀλίγοι ἀποφασίζουν νὰ πεθάνουν. Κι ὅταν κάνουν αὐτεῖν τὴν ἀπόφαση, λίγες φορές κάνουν καὶ πολλὰ κερδαίνουν». «Très bien» (πολὺ καλὰ), λέγει κι ἀναχώρησε ὁ ναύαρχος». Με αὐτὴ τὴν ἀκλόνητη πίστη στὴν προστασία τοῦ Θεοῦ καλεῖται καὶ σήμερα νὰ ὀπλισθεῖ τὸ Ἔθνος μας.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ

ΑΣΦΑΛΩΣ δὲν θὰ περίμενε κανεὶς σήμερα, ἡ ἐποχή μας, νὰ σημαδευθεῖ ἀπὸ τόσες χτυπητὲς ἀντιφάσεις. Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ κόπτονται γιὰ τὸν σεβασμὸ τοῦ δικαιώματος στὴ ζωή τῶν δολοφόνων καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐπιδοκιμάζουν τὴν ἀνελέτη σφαγὴ τῆς ἀνυπεράσπιστης ζωῆς. Τὴ Δευτέρα, 13 Ἰανουαρίου 2020, οἱ ἐπιβάτες τοῦ μετρό στὴν Ἀθήνα εἶδαν στὶς ἀποβάθρες ἀφίσεις ποὺ ἀπεικόνιζαν ἕνα ἔμβρυο 10 ἐβδομάδων μετὰ τὸ ἐρώτημα: «ἤξερες ὅτι στὸ ἀγέννητο παιδί - ἀπὸ τὴν 18ῃ ἡμέρα κυττᾶ ἡ καρδιά του; - ἀπὸ τὴν 42ῃ ἡμέρα ἀνιχνεύονται ἐγκεφαλικά κύματα; - ἀπὸ τὴν 8ῃ ἐβδομάδα ὅλα τὰ ὄργανά του ἔχουν δημιουργηθεῖ;

- ἀπὸ τὴν 10ῃ ἐβδομάδα νιώθει πόνο;» Το μήνυμα τῆς ἀφίσης, στὸ κάτω μέρος τῆς, ἦταν: «Διάλεξε τὴ ζωὴ...! Κίνημα ὑπὲρ τῆς ζωῆς». Οἱ ἀφίσεις τῆς καμπάνιας προκάλεσαν αἴσθησι, ἀλλὰ καὶ θύελλα ἀντιδράσεων ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ διέκριναν μιὰ εὐθεῖα ἐπίθεσι ἐναντία σὲ θεσμοθετημένα δικαιώματα τῆς γυναίκα. Στὰ κοινωνικὰ δίκτυα ξέσπασε σάλος. Τὴν ἴδια κιόλας ἡμέρα, τὸ Ὑπουργεῖο Ὑποδομῶν καὶ Μεταφορῶν ἐξέδωσε ἀνακοίνωσι, ζητώντας τὴν ἄμεση ἀπόσυρσι τῶν ἀφισῶν. Λίγες ὥρες ἀργότερα, τὸ βράδυ τῆς 13ης πρὸς τὴν 14ῃ Ἰανουαρίου, ἡ ἐπίμαχη ἀφίσι ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὰ διαφημιστικὰ πλαίσια τῶν σταθμῶν τοῦ δικτύου τοῦ μετρό.

ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗ

Τὸ θέμα ὅμως τῶν ἐκτρώσεων δὲν χρειάζεται οὔτε «παμπάλαια» οὔτε ἄλλα ἐπιχειρήματα. Θέλει νὰ τὸ δοῦμε χωρὶς προκαταλήψεις, ἀντικειμενικὰ καὶ ὑπεύθυνα. Καὶ τὸ ἐρώτημα εἶναι, τί φρονοῦμε γιὰ τὴν κυοφορούμενη ζωή; Πρόκειται γιὰ ἀνθρώπινη ζωή, ναι ἢ ὄχι; Ἄν δεχθοῦμε ὅτι τὸ γονιμοποιημένο ὠάριο εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μιὰ ἀνθρώπινη ὕπαρξι, τότε ἡ κοινὴ λογικὴ μᾶς λέει, ὅτι ἡ ἄμβλωσι μεταφράζεται σὲ δολοφονία τοῦ ἐμβρύου, δηλαδὴ εἶναι φόνος ἀνθρώπου. Μὰ ὑπάρχουν λόγοι κοινωνικοὶ κ.λ.π. ποὺ τὸ ἐπιβάλλουν. Τότε θὰ ἔπρεπε, μετὰ τὴν λογικὴ αὐτὴ νὰ ἰσχύουν τὰ ἴδια μέτρα καὶ γιὰ τὰ νεογέννητα, τὰ νήπια κ.λ.π. Ἐφόσον συντρέχουν καὶ στὶς περιπτώσεις αὐτὲς λόγοι κοινωνικοὶ, οικονομικοὶ ἢ ὑγείας, γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχει καὶ ἐδῶ ἡ δυνατότητα τῆς ἐν ψυχρῷ δολοφονίας; Συγκλονιζόμεστε ἀπὸ μιὰ τέτοια θηριωδία ποὺ δὲν συναντᾶμε οὔτε στὴν ζούγκλα. Γιατί ὅμως δὲν συγκλονιζόμεστε τὸ ἴδιο καὶ μετὰ τὶς ἐκτρώσεις; Ποιὰ ἡ οὐσιαστικὴ διαφορὰ ἂν δολοφονηθεῖ τὸ τριῶν μηνῶν ἔμβρυο ἢ τὸ τριῶν μηνῶν βρέφος;

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΔΕΝ ΘΑ ἀναφέρουμε ἐδῶ ἄλλους σοβαροὺς κοινωνικοὺς, ψυχολογικοὺς, ἰατρικοὺς λόγους ποὺ συνηγοροῦν στὸν ἀπόλυτο σεβασμὸ τῆς κυοφορούμενης ζωῆς. Παραπέμπουμε μόνο σὲ μιὰ, ἀπὸ τὶς πολλές, ἐμπεριστατωμένη μελέτη (βιολογικὴ, κοινωνικὴ, ἠθικὴ) τοῦ Dr Ernest Huant με τίτλο: Non à l'avortement (Ὁχι στὴν ἐκτρωσι). Πρόκειται γιὰ ἐργασία ἀπόλυτα κατοχυρωμένη. Γράφει μεταξὺ ἄλλων: «Τὸ γονιμοποιημένο ὠάριο δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ κυτταρικὴ μάζα, χωρὶς ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ. Δὲν εἶναι ἀκόμα περισσότερο -σὲ αὐτὸ τὸ στάδιο- ἕνα μπουβούκιασμα φντικῆς ζωῆς, οὔτε ἀκόμα ἕνα ἔμβρυο κάποιας ζωϊκῆς σειρᾶς. Εἶναι πλήρως καὶ ἀπολύτως ἡ ζωὴ μιᾶς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως, ἀκριβῶς ὅπως γίνεται ἢ συνεχίζεται νὰ γίνετα μετὰ τὸ νεογέννητο, τὸ νήπιο, τὸ παιδί, τὸν ἔφηβο καὶ τὸν ὄριμο... Συνεπῶς στὴν ἐκτρωσι σκοτώνεται ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ, ἡ ἀνθρώπινη ὕπαρξι, ἔτσι κι ἂν βρισκεται στὰ πιὸ πρῶτα στάδιά τῆς».

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰετροκοσμοῦ 189
114 72 ΑΘΗΝΑ